

Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

**ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ: ΦΥΣΗ, ΣΚΟΠΟΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

της
ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ

Εισηγητής
κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Εξεταστής
κ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΤΡΑ 2014

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία αυτή πραγματεύεται το ζήτημα των παγκόσμιων οικονομικών οργανισμών, παρουσιάζοντάς τους σημαντικότερους από αυτούς και αναλύοντας τους στόχους τους και τις λειτουργίες τους.

Αρχικά γίνεται μία προσέγγιση της έννοιας του παγκόσμιου οικονομικού οργανισμού και στη συνέχεια αναλύονται ένας ένας οι οργανισμοί που επιλέχθηκαν με βάση το ρόλο τους και την επιρροή τους στην παγκόσμια οικονομία.

Το βασικό συμπέρασμα της εργασίας είναι η μεγάλη επίδραση που ασκούν οι Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί στο παγκόσμιο οικονομικό στερέωμα και οι πληθώρα ευκαιριών που δίνονται σε αναπτυσσόμενα κράτη, έτσι ώστε να καταφέρουν να ορθοποδήσουν και να φτάσουν το οικονομικό επίπεδο των ανεπτυγμένων κρατών.

ABSTRACT

This dissertation deals with the issue of the International Economic Organizations by presenting the most important of them and by analyzing their goals and their functions.

At first, the meaning of the International Economic Organization is presented and then one by one the organizations that were chosen are introduced. The criteria of the choice are mainly the role of these organizations and their impact on the International Economy.

The main conclusion of this dissertation is the great effect that International Economic Organizations have on the International Economy and the great opportunities that the developing countries have available, in order to reach the economic level of the developed countries.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	3
ABSTRACT	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
1. Θεωρία Διεθνών Οργανισμών	7
1.1 Οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί.....	7
1.2 Νομικό καθεστώς διεθνών οργανισμών	9
1.3 Κατηγορίες διεθνών οργανισμών	9
2. Η Παγκόσμια Τράπεζα	11
2.1 Ιστορικά Στοιχεία.....	11
2.1.1 Η μετάβαση.....	12
2.1.2 Η ανασυγκρότηση.....	12
2.2 Οι στόχοι και οι λειτουργίες της Παγκόσμιας Τράπεζας.....	13
2.2.1 Οικονομικά Προϊόντα και Υπηρεσίες.....	14
2.2.2 Διαμοιρασμός καινοτομικής γνώσης.....	14
3. Η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης	16
3.1 Κριτήρια Χρηματοδότησης	20
4. Ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης	23
4.1 Χρηματοοικονομικά Προϊόντα και Συμβουλευτικές Υπηρεσίες.....	24
4.2 Τρόποι και κριτήρια χρηματοδότησης.....	25
5. Ο Διεθνής Οργανισμός Ανάπτυξης	27
6. Ο Οργανισμός Πολυμερούς Ασφάλισης των Επενδύσεων	29
6.1 Οι παροχές του οργανισμού.....	30
6.2 Διαδικασία και κριτήρια επιλογής επενδύσεων.....	30
7. Το Διεθνές Κέντρο για την επίλυση διαφορών που αφορούν στις επενδύσεις	32
8. Το Διεθνές Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης	33
9. Η Οργάνωση Γεωργίας και Τροφίμων	35
10. Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών για τη Βιομηχανική Ανάπτυξη	37
11. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (I.M.F.)	38
11.1 Το καταστατικό.....	39
11.2 Η διάρθρωση.....	39
11.3 Η αποστολή.....	39
11.4 Χρηματοδοτική ενίσχυση κρατών-μελών.....	40
12. Ο παγκόσμιος οργανισμός εμπορίου	41
12.1 Διάρθρωση	41
12.2 Σκοπός, ρόλος και λειτουργίες	43
12.3 Ο Μηχανισμός επίλυσης εμπορικών διαφορών.....	43
12.4 Ο γύρος της Ντόχα.....	44
13. Οργανισμός οικονομικής συνεργασίας και ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α)	46
13.1 Ιστορική αναδρομή	46
13.2 Βασικά Όργανα και Διαδικασία Εργασιών	47
13.3 Στόχοι και λειτουργίες	48
14. Η τράπεζα διεθνών διακανονισμών	50
14.1 Διοικητική διάρθρωση	50
14.2 Στόχοι και λειτουργίες	51
15. Ο οργανισμός πετρελαιοεξαγωγικών χωρών	52
16. Η ομάδα των οκτώ (G8) και των είκοσι (G20)	53
17. Οι Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες	55

17.1 Χαρακτηριστικά.....	57
17.2 Ταξινόμηση.....	58
17.3 Νέες τάσεις στη χρηματοδότηση ανάπτυξης.....	58
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	60
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	61

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα εργασία θα παρουσιαστούν οι βασικότεροι Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί, οι οποίοι παίζουν μεγάλο ρόλο στο παγκόσμιο οικονομικό στερέωμα. Αρχικά γίνεται μία γενική αναφορά στους Διεθνείς Οργανισμούς η οποία γίνεται πιο συγκεκριμένη καταλήγοντας στους Διεθνείς Οικονομικούς Οργανισμούς. Έπειτα, αναλύεται ένας ένας οργανισμός ξεχωριστά, ως προς τη φύση του, το σκοπό του και τις λειτουργίες του.

Η επιλογή των οργανισμών καθώς και η έκταση της ανάλυσής τους, έγινε με βάση τη σημαντικότητά του ρόλου τους στα παγκόσμια οικονομικά δεδομένα. Κατά αυτόν τον κανόνα, οι περισσότερο σημαντικοί οργανισμοί αναλύονται περισσότερο, ενώ οι λιγότερο σημαντικοί αναλύονται λιγότερο.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η συγκέντρωση όλων των σημαντικών στοιχείων που αφορούν στους Διεθνείς Οικονομικούς Οργανισμούς και η παρουσίαση του ρόλου τους.

1. Θεωρία Διεθνών Οργανισμών

1.1 Οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί

Πολλοί ορισμοί έχουν δοθεί για τους διεθνείς οργανισμούς, παρόλα αυτά ο πιο περιεκτικός και αντιπροσωπευτικός είναι ο εξής: «Ένας Διεθνής Οργανισμός είναι ένα σύνολο κρατών που συνενώνονται με μόνιμους νομικούς δεσμούς σε ένα ενιαίο νομικό πλαίσιο, το οποίο έχει τις δικές του επιδιώξεις, δική του βούληση και δικά του όργανα.» (Ζαχαριάδης- Σούρας, 2004). Ένας άλλος ορισμός για τους διεθνείς οργανισμούς αναφέρει ότι ο όρος Διεθνής Οργανισμός περιλαμβάνει ένα σύνολο κρατών, τα οποία ενώνονται με νομικούς δεσμούς, σε ενιαίο νομικό πρόσωπο που χαρακτηρίζεται από δικές του επιδιώξεις και παρουσιάζουν «ιδία» νομική προσωπικότητα από την οποία και προκύπτουν τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά τους (Βαρουζάκης, 1980; Νάσκου-Περράκη, 2005).

Για την πλήρη κατανόηση της φύσεως των διεθνών οργανισμών κρίνεται σκόπιμη η αναφορά σε επιμέρους χαρακτηρισμούς των παραπάνω ορισμών.

- «...σύνολο κρατών...»

Με την διευκρίνιση αυτή ξεκαθαρίζεται ότι τα συστατικά ενός διεθνούς οργανισμού είναι κράτη και όχι άλλοι ιδιωτικοί φορείς. Έτσι, οι Διεθνείς Οργανισμοί δεν θα πρέπει να συγχέονται με τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, οι οποίες αποτελούνται συνήθως από ιδιώτες και όχι ολόκληρες χώρες.

- «...μόνιμοι νομικοί θεσμοί...»

Οι δεσμοί αυτοί αναφέρονται συνήθως σε κάποιο καταστατικό ή σε κάποια συνθήκη, μέσω της οποίας ιδρύθηκε ο εκάστοτε Διεθνής Οργανισμός. Επίσης, ο προσδιορισμός «μόνιμοί» τονίζει ότι η λειτουργία των Διεθνών οργανισμών είναι διαρκής και όχι παροδική. Κατά τα παραπάνω, οι Διεθνείς οργανισμοί δεν έχουν καμία σχέση με τις Διεθνείς Διασκέψεις, οι οποίες έχουν περιορισμένη χρονική διάρκεια και αναφέρονται σε κάποιο εξειδικευμένο αντικείμενο. Φυσικά, οι Διεθνείς Οργανισμοί έχουν ως αφετηρία κάποια Διεθνή Διάσκεψη, η οποία επαναλήφθηκε σε τακτά χρονικά διαστήματα και καθιερώθηκε ως Διεθνής Οργανισμός.

- «...δική του βούληση...»

Με αυτήν την έκφραση εννοείται ότι οι αποφάσεις που λαμβάνει και εφαρμόζει ο οργανισμός, ανήκουν στον οργανισμό ως σώμα και όχι στις επιμέρους χώρες που τον απαρτίζουν. Έτσι, για παράδειγμα, υπάρχει περίπτωση η απόφαση ενός Διεθνούς οργανισμού να είναι αντίθετη με τη βούληση ενός ή και περισσότερων κρατών που λαμβάνουν μέρος σε αυτόν. Για την αποφυγή, λοιπόν, προβλημάτων το καταστατικό του οργανισμού προβλέπει ρήτρες με σκοπό τη διασφάλιση της βούλησής του.

- «...δικές του επιδιώξεις...»

Η δημιουργία των διεθνών οργανισμών βασίστηκε στο διττό χαρακτήρα των διεθνών σχέσεων. Από τη μία υπάρχει ανταγωνισμός και αντιπαλότητα και από την άλλη υπάρχει η ανάγκη για συνεννόηση και συνεργασία. Με το πέρασμα των χρόνων η συνεργασία αυτή που άλλοτε αφορούσε σε πολιτικά, κοινωνικά, ιστορικά πολιτιστικά και θρησκευτικά ζητήματα, επεκτάθηκε και στον οικονομικό τομέα.

Συνήθως, οι διεθνείς σχέσεις εμπεριέχουν τις διεθνείς οικονομικές σχέσεις, οι οποίες έχουν τη μορφή είτε συνδιασκέψεων είτε συμφωνιών, από τις οποίες προκύπτουν οι διεθνείς οργανισμοί και ειδικότερα οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί.

Η δημιουργία και ανάπτυξη των διεθνών οργανισμών ξεκινά το 1815 στο Συνέδριο της Βιέννης και συνεχίζεται μέχρι και σήμερα. Αυτά τα περίπου διακόσια χρόνια μπορούν να χωρισθούν σε τρεις περιόδους:

- Από το Συνέδριο της Βιέννης μέχρι και το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου (1815-1918).
- Από την Κοινωνία των Εθνών μέχρι και το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου (1919-1945).
- Από την ίδρυση του ΟΗΕ μέχρι και σήμερα (1945-2014).

Όπως φαίνεται και στο διαχωρισμό που γίνεται παραπάνω, οι χρονιές 1815, 1919 και 1945 σηματοδοτούν διεθνείς συνδιασκέψεις αμέσως μετά από διεθνείς συγκρούσεις, οι οποίες, φυσικά, επέφεραν τεράστιες απώλειες. Έτσι, οι διεθνείς οργανισμοί θεωρούνται ότι είναι μία λύση ανάγκης και όχι αποτέλεσμα της συνειδητής προσπάθειας των λαών για συνεργασία και συνεννόηση.

1.2 Νομικό καθεστώς διεθνών οργανισμών

Ένας Διεθνής Οργανισμός αποτελεί μία νομική οντότητα από τη στιγμή που εφαρμόζεται η ιδρυτική του συνθήκη, η οποία αναφέρει ρητά το πότε θα γίνει αυτό. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας ενός Διεθνούς Οργανισμού ενδέχεται να διαφέρει από την ημερομηνία ίδρυσης. Στην περίπτωση ενός παγκόσμιου οργανισμού, συνήθως απαιτείται η κατάθεση εγγράφων επικύρωσης από ένα σημαντικό αριθμό κρατών μελών.

Οι Διεθνείς Οργανισμοί είναι αυτόνομα νομικά πρόσωπα, πράγμα που σημαίνει ότι έχουν την ικανότητα να είναι υποκείμενα τόσο δικαιωμάτων όσο και υποχρεώσεων. Η νομική υπόσταση του Οργανισμού είναι τελείως διαφορετική και ανεξάρτητη από τη νομική υπόσταση των κρατών μελών που τον αποτελούν. Έτσι, οι Διεθνείς οργανισμοί μπορούν:

- Να συνάπτουν διεθνείς συμφωνίες και συνθήκες , όπως για την έδρα του οργανισμού ή για άλλες εμπορικές συνθήκες.
- Να είναι υποκείμενα προνομίων και ασυλιών
- Να έχουν το δικαίωμα είτε ενεργητικής είτε παθητικής αντιπροσώπευσης
- Να εγείρουν αξίωση κατά κάποιου κράτους μέλους ή ακόμη και κατά του ίδιου του Διεθνούς Οργανισμού, σε περίπτωση που δεν τηρούνται οι θεσμοθετημένοι κανόνες.

(Szasz, 1995; Νάσοκκυ-Περράκη, 2005)

1.3 Κατηγορίες διεθνών οργανισμών

Δεν υπάρχει σαφής διάκριση μεταξύ των κατηγοριών των διεθνών οργανισμών, παρόλα αυτά υπάρχουν κριτήρια σύμφωνα με τα οποία γίνεται μία στοιχειώδης ταξινόμηση σε μεγάλες ομάδες. Τα κριτήρια αυτά είναι:

- Η έκταση του αντικειμένου του διεθνούς οργανισμού
- Η γεωγραφική έκταση που καλύπτει ο οργανισμός
- Το μέγεθος ή το είδος της εξουσίας που εφαρμόζει ο οργανισμός

Οι Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί, όπως αναφέρθηκε, είναι μία υποκατηγορία των Διεθνών Οργανισμών. Οι Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί έχουν ως αντικείμενο ειδικά ή και ευρύτερα ζητήματα των διεθνών οικονομικών σχέσεων, τα οποία δεν εμπίπτουν στις διμερείς οικονομικές σχέσεις των κρατών (Ζαχαριάδης, Σούρας, 2004).

2. Η Παγκόσμια Τράπεζα

2.1 Ιστορικά Στοιχεία

Η Παγκόσμια Τράπεζα θεσμοθετήθηκε μετά από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο στο Bretton Woods του New Hampshire. Ο αρχικός της στόχος ήταν η ανακατασκευή της Ευρώπης μετά από τις καταστροφικές συνέπειες του πολέμου. Το πρώτο δάνειο δόθηκε στη Γαλλία το 1947 με σκοπό την αποκατάσταση της και ήταν ύψους 250 εκατομμυρίων δολαρίων. Η επανόρθωση των ζημιών, ακόμη και σήμερα, είναι ένα από τα βασικά μελήματα της Παγκόσμιας Τράπεζας. Έτσι η βοήθειά της παρέχεται σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, ανθρωπιστικών επειγουσών αναγκών και άλλων αναγκών που συνήθως έχουν οι αναπτυσσόμενες χώρες.

Σήμερα, η Παγκόσμια Τράπεζα εστιάζει στη μείωση της φτώχειας και αποτελείται από ένα ομογενοποιημένο προσωπικό που περιλαμβάνει μηχανικούς, οικονομικούς αναλυτές, οικονομολόγους, ειδικούς δημόσιας πολιτικής, κοινωνιολόγους αλλά και άλλους επιστήμονες οι οποίοι ειδικεύονται σε διάφορους σχετικούς τομείς. Ο οργανισμός εδρεύει στην Washington D.C, παρόλα αυτά το 40% του προσωπικού της είναι τοποθετημένο σε γραφεία σε διάφορες χώρες ανά τον κόσμο.

Η Παγκόσμια Τράπεζα, πλέον αποτελεί έναν μεγάλο όμιλο οργανισμών, ο οποίος περιλαμβάνει τη Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, το Διεθνή Οργανισμό Χρηματοδότησης, το Διεθνή Οργανισμό Ανάπτυξης, τον Οργανισμό Πολυμερούς Ασφάλισης Επενδύσεων και το Διεθνές Κέντρο για την επίλυση διαφορών που σχετίζονται με επενδύσεις (Web.worldbank.org, 2014).

2.1.1 Η μετάβαση

Κατά τη δεκαετία του 1980, η Παγκόσμια Τράπεζα δέχθηκε πιέσεις από πολλές πλευρές. Στις αρχές της δεκαετίας του 80', η Παγκόσμια Τράπεζα κλήθηκε να αντιμετωπίσει το μακροοικονομικό ζήτημα του χρέους και στη συνέχεια αναδύθηκαν και άλλα κοινωνικά, περιβαλλοντικά ζητήματα. Επιπρόσθετα, η Παγκόσμια Τράπεζα κατηγορήθηκε ότι δεν έλεγχε τις πολιτικές της σε μερικά από τα σημαντικότερα εγχειρήματα που είχε αναλάβει.

Για την αντιμετώπιση των κατηγοριών σχετικά με την ποιότητα των λειτουργιών της Παγκόσμιας Τράπεζας, εκδόθηκε λίγο αργότερα η αναφορά Warenhans Report. Έτσι, έγινε το πρώτο βήμα για την αναδιάρθρωση του οργανισμού, με τη δημιουργία ενός οργάνου επιθεώρησης, ώστε να επιβλέπει τις λειτουργίες της Τράπεζας. Παρόλα αυτά, η κριτική εναντίον της Παγκόσμιας Τράπεζας συνεχίστηκε φτάνοντας στο αποκορύφωμά της το 1994 στο ετήσιο συνέδριο στη Μαδρίτη (Web.worldbank.org, 2014).

2.1.2 Η ανασυγκρότηση

Από το 1994 και έπειτα, η Παγκόσμια Τράπεζα παρουσιάζει μεγάλη πρόοδο. Και οι πέντε επιμέρους οργανισμοί που αποτελούν τον όμιλο της Παγκόσμιας Τράπεζας, λειτουργούν, μεμονωμένα ή σε συνεργασία, με σκοπό την βελτίωση της εσωτερικής αποδοτικότητας και της εξωτερικής αποτελεσματικότητας. Οι πελάτες δηλώνουν ότι είναι ευχαριστημένοι με τις αλλαγές που παρατηρούν στις υπηρεσίες της Παγκόσμιας Τράπεζας, καθώς και στις δεσμεύσεις της.

Σήμερα, ίσως περισσότερο από ποτέ, η Παγκόσμια Τράπεζα παίζει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια πολιτική αρένα. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η αποτελεσματική βοήθεια που προσφέρθηκε στην Βοσνία, στην Ανατολική Ασία έπειτα από το σεισμό και στο Κόσοβο (Web.worldbank.org, 2014).

Πλέον, η Παγκόσμια Τράπεζα δραστηριοποιείται στις παρακάτω περιοχές (Aidfunding.mfa.gr, 2014):

- Υποσαχάρια Αφρική
- Ανατολική Ασία και Ειρηνικός
- Νότια Ασία

- Ευρώπη και Κεντρική Ασία
- Μέση Ανατολή και Βόρεια Αμερική
- Λατινική Αμερική και Καραϊβική

2.2 Οι στόχοι και οι λειτουργίες της Παγκόσμιας Τράπεζας

Οι στόχοι της παγκόσμιας τράπεζας έχουν τεθεί το 2000 στη σύνοδο της χιλιετίας του ΟΗΕ (Millennium Summit), και ονομάζονται Millennium Development Goals (MDGs). Έτσι η Παγκόσμια Τράπεζα εστιάζει στα εξής (Αξυλιθιώτης, 2014):

- Προωθεί την ανθρωποκεντρική πολιτική, μέσω της βασικής υγείας και της κατάλληλης εκπαίδευσης.
- Δίνει προτεραιότητα στην κοινωνική ανάπτυξη και διακυβέρνηση, με σκοπό την εξάλειψη της φτώχειας.
- Προωθεί την ενίσχυση των δυνατοτήτων των κυβερνήσεων με στόχο την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών μέσω διάφανων διαδικασιών.
- Προστατεύει το περιβάλλον
- Ενθαρρύνει την ατομική επιχειρηματική πρωτοβουλία
- Προωθεί ποικίλλες αλλαγές που αποσκοπούν στη δημιουργία ενός σταθερού μακροοικονομικού περιβάλλοντος, το οποίο θα ενισχύει τις επενδύσεις και θα αποτελεί εύφορο έδαφος για μακροπρόθεσμο προγραμματισμό.

Η Παγκόσμια Τράπεζα έχει θέσει δύο βασικούς στόχους, οι οποίοι έχουν προγραμματιστεί να επιτευχθούν ως το 2030 (Worldbank.org, 2014):

- Η Παγκόσμια Τράπεζα στοχεύει στην εξάλειψη της φτώχειας, μέσω της μείωσης του ποσοστού των ανθρώπων που ζουν με λιγότερο από 1,25\$ την ημέρα σε λιγότερο από 3%.
- Επίσης, στοχεύει στην προώθηση της παγκόσμιας ευημερίας μέσω της ενθάρρυνσης της αύξησης του εισοδήματος κατά 40% για κάθε χώρα.

2.2.1 Οικονομικά Προϊόντα και Υπηρεσίες

Η Παγκόσμια Τράπεζα προσφέρει δάνεια με χαμηλό επιτόκιο, πιστώσεις χωρίς κάποια επιβάρυνση και επιχορηγήσεις προς τις αναπτυσσόμενες χώρες. Τα παραπάνω υποστηρίζουν μία πληθώρα επενδύσεων στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας, της δημόσιας διοίκησης, των υποδομών, της οικονομικής ανάπτυξης, του αγροτικού τομέα και της διαχείρισης των περιβαλλοντικών και φυσικών πόρων. Μερικά από τα εγχειρήματα της Παγκόσμιας Τράπεζας συγχρηματοδοτούνται από τις κυβερνήσεις των χωρών, από πολυμερείς οργανισμούς, από ιδιωτικές τράπεζες, από γραφεία εξαγωγής πιστώσεων και από ιδιώτες επενδυτές.

Η Παγκόσμια Τράπεζα, επίσης, παρέχει χρηματοδότηση μέσω ενός συνεργατικού ταμείου, το οποίο υποστηρίζεται από διμερείς και πολυμερείς δωρητές (Worldbank.org, 2014).

2.2.2 Διαμοιρασμός καινοτομικής γνώσης

Η Παγκόσμια Τράπεζα παρέχει υποστήριξη σε αναπτυσσόμενες χώρες μέσω συμβουλών σχετικών με πολιτικές και μέσω τεχνικής βοήθειας. Επιπρόσθετα, ενημερώνει τις αναπτυσσόμενες χώρες για τρόπους προώθησης των δικών τους επενδύσεων. Ακόμη, υποστηρίζει την ανάπτυξη των ικανοτήτων των χωρών που αναλαμβάνει. Τέλος, η Παγκόσμια Τράπεζα, πολλές φορές χρηματοδοτεί και διοργανώνει συνέδρια σχετικά με θέματα ανάπτυξης σε συνεργασία και με άλλους οργανισμούς.

Για τη διασφάλιση ότι οι χώρες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε όλες τις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις και γνώσεις, η Παγκόσμια Τράπεζα προσπαθεί να βελτιώσει τον τρόπο με τον οποίο διαμοιράζεται αυτές τις πληροφορίες. Έτσι, θέτει ως προτεραιότητες τα εξής (Worldbank.org, 2014):

- Αποτελέσματα.

Η Παγκόσμια Τράπεζα συνεχίζει να εστιάζει στη βοήθεια των αναπτυσσόμενων χωρών έτσι ώστε να υπάρχουν μετρήσιμα αποτελέσματα.

- Μεταρρύθμιση

Η Παγκόσμια Τράπεζα προσπαθεί να βελτιώσει κάθε πτυχή της εργασίας, όπως τον τρόπο που λειτουργούν διάφορα projects και πως οι πληροφορίες παρέχονται στο κοινό.

- Ανοιχτή Ανάπτυξη

Η Παγκόσμια Τράπεζα παρέχει μία ευρεία ποικιλία εργαλείων, τα οποία αποσκοπούν στην παροχή βοήθειας σχετικά με την ανάπτυξη των χωρών. Για παράδειγμα, η ιστοσελίδα Open Data, παρέχει ελεύθερη πρόσβαση σε περιεκτικούς δείκτες σχετικούς με την ανάπτυξη των χωρών σε όλο τον κόσμο.

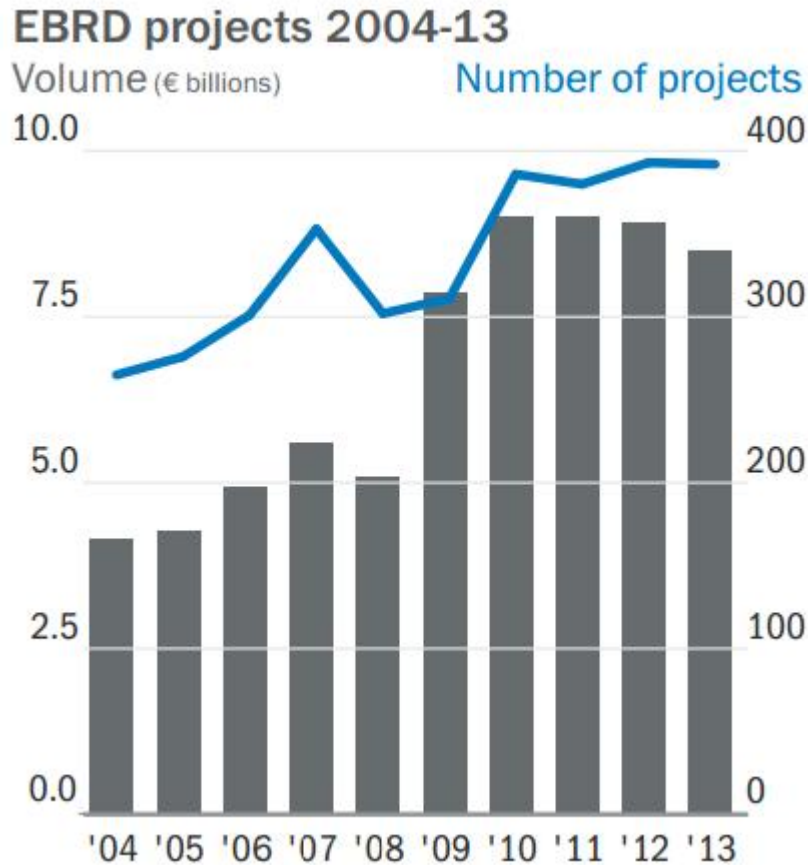
3. Η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης

Τα σημαντικότερα στοιχεία για την Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας είναι τα εξής:

- Έχει αναλάβει 3.996 projects από το 1991.
- Έχει καθαρό χρηματικό όγκο επενδύσεων 82,2 δις ευρώ.
- Τα project που έχει αναλάβει έχουν συνολική αξία 252 δις ευρώ.
- Έχει κεφάλαιο 30 δις ευρώ.
- Έχει 66 μετόχους.
- Απασχολεί 2.150 άτομα σε 38 γραφεία ανά τον κόσμο.

Η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) επενδύει και αλλάζει τις ζωές των ανθρώπων από την Κεντρική Ευρώπη μέχρι την Κεντρική Ασία και την Βόρεια και Νότια Μεσόγειο. Συνεργαζόμενη με τον ιδιωτικό τομέα, επενδύει σε projects, με σκοπό τον πολιτικό διάλογο και την παροχή τεχνικών συμβουλών που ενθαρρύνουν την καινοτομία και την αειφόρο ανάπτυξη των ανοιχτών οικονομιών.

Εικόνα 1: Τα project που αναλαμβάνει η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης

Η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης είναι ο μεγαλύτερος μεμονωμένος επενδυτής που δραστηριοποιείται στις περιοχές που αναφέρθηκαν. Οι επενδύσεις της Τράπεζας προωθούν, επίσης, τις άμεσες ξένες επενδύσεις στις περιοχές αυτές. Ο οργανισμός αυτός επενδύει κυρίως σε ιδιωτικές επιχειρήσεις, συνήθως μαζί με άλλους εμπορικούς εταίρους. Επενδύει σε οικονομικά projects που αφορούν τόσο γενικά τον οικονομικό τομέα της πραγματικής οικονομίας, όσο και σε μεμονωμένες ήδη υπάρχουσες επιχειρήσεις. Επιπρόσθετα, συνεργάζεται και με δημόσιες επιχειρήσεις με σκοπό την υποστήριξη της ιδιωτικοποίησης και της αναδιάρθρωσής τους, έτσι ώστε να βελτιωθούν οι παροχές τους.

Ο οργανισμός αυτός είναι κτήμα 64 χωρών και δύο διακυβερνητικών οργανισμών, οι οποίοι είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα επενδύσεων. Διατηρεί συνεχή διάλογο με τις κυβερνήσεις των χωρών, τις αρχές και των εκπροσώπων της πολιτικής κοινωνίας για να προωθήσει τους στόχους της. Επίσης, συνεργάζεται και με άλλους παγκόσμιους οργανισμούς όπως ο OECD, το

Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Παγκόσμια Τράπεζα και τα γραφεία των Ηνωμένων Εθνών.

Συγκεκριμένα οι χώρες που λαμβάνουν μέρος σε αυτόν τον οργανισμό είναι οι εξής:

- Αλβανία
- Αρμενία
- Αζερμπαϊτζάν
- Λευκορωσία
- Βοσνία-Ερζεγοβίνη
- Βουλγαρία
- Κροατία
- Εσθονία
- FYROM
- Γεωργία
- Ουγγαρία
- Καζακστάν
- Δημοκρατία του Kyrgyz
- Κόσσοβο
- Λετονία
- Λιθουανία
- Μολδαβία
- Μογγολία
- Μαυροβούνιο
- Πολωνία
- Ρουμανία
- Ρωσία
- Σερβία
- Σλοβακία
- Σλοβενία
- Τατζικιστάν
- Τουρκία
- Τουρκμενιστάν

- Ουκρανία

Επίσης, πιθανά νέα μέλη είναι οι εξής χώρες:

- Αίγυπτος
- Ιορδανία
- Μαρόκο
- Τυνησία

Σε όλες της λειτουργίες της η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης ακολουθεί τα υψηλότερα πρότυπα εταιρικής διακυβέρνησης και αειφόρου ανάπτυξης. Ως δημόσιος οργανισμός διακρίνεται από αυστηρή δημόσια πληροφοριακή πολιτική.

Μέσω των επενδύσεών της η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης προωθεί:

- την οικονομική ανάπτυξη στις χώρες που δραστηριοποιείται
- την επιχειρηματικότητα, τον ανταγωνισμό και την ιδιωτικοποίηση
- την ενδυνάμωση των οικονομικών οργανισμών και των νόμιμων συστημάτων
- την ανάπτυξη των υποδομών
- την υιοθέτηση ισχυρής εταιρικής διακυβέρνησης, στα πλαίσια της περιβαλλοντικής ευαισθησίας
- διαρθρωτικές και τομεακών μεταρρυθμίσεων

Η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης επενδύει στους εξής τομείς:

- Βιομηχανία μεταποίησης αγροτικών προϊόντων
- Ενεργειακή απόδοση
- Οικονομικοί οργανισμοί
- Βιομηχανοποίηση
- Δημοτικές και περιβαλλοντικές υποδομές
- Φυσικοί πόροι
- Ισχύς και ενέργεια
- Ιδιοκτησία και τουρισμός
- Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

- Τηλεπικοινωνίες, πληροφοριακά μέσα και τεχνολογία
- Μεταφορές

Είναι σημαντικό, επίσης, να τονισθούν οι τομείς που δεν χρηματοδοτεί αυτός ο οργανισμός:

- Αμυντικές δραστηριότητες
- Καπνοβιομηχανία
- Επιλεγμένα προϊόντα αλκοόλ
- Ουσίες που είναι παράνομες σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο
- Αυτόνομες επιχειρήσεις που σχετίζονται με τον τζόγο

Γενικά, η στρατηγική του οργανισμού δίνει προτεραιότητα στην στήριξη και τη διατήρηση της συνεχούς ανάκαμψης μίας περιοχής στα πλαίσια της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Έτσι, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην περίοδο ανάκαμψης και στην ανάπτυξη των τοπικών αγορών κεφαλαίου, καθώς και στη μείωση του ξένου συναλλάγματος που προέρχεται από δανεισμό. Η ενθάρρυνση και η ενδυνάμωση του τοπικού νομίματος και της αγοράς κεφαλαίου είναι, επίσης, ένας σημαντικός πυλώνας στη στρατηγική της Τράπεζας για τον τομέα των οικονομικών οργανισμών.

Στις πρόσφατές της δραστηριότητες η Τράπεζα έχει ακόμη εστιάσει σε έναν μεγάλο αριθμό στρατηγικών κινήτρων με σκοπό τη διεύρυνση των οικονομικών δραστηριοτήτων στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες και ιδιαίτερα στον τομέα της ενέργειας και της ασφάλειας, μίας και αποτελούν προκλήσεις για τις χώρες αυτές (European Bank for Reconstruction and Development, 2014).

3.1 Κριτήρια Χρηματοδότησης

Η Διεθνής Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και Ανάπτυξη χρησιμοποιεί ένα ευρύ φάσμα χρηματοδοτικών εργαλείων, τα οποία είναι προσαρμοσμένα για κάθε εγχείρημα ξεχωριστά. Το βασικά εργαλεία είναι τα δάνεια, οι άμεσες επενδύσεις και οι εγγυήσεις. Συγκεκριμένα, βασική προϋπόθεση είναι το 60% του δανεισμού να παρέχεται στον ιδιωτικό τομέα. Η Τράπεζα εφαρμόζει τις επενδυτικές της τακτικές σε όλα τα project που αναλαμβάνει. Επίσης, μπορεί να δανείζεται από την παγκόσμια αγορά κεφαλαίου.

Η ισχύς του κεφαλαίου της Τράπεζας αντικατοπτρίζεται και από τη βαθμολογία της ως AAA, με μία σταθερή μελλοντική κατάσταση, η οποία επιβεβαιώνεται και από τους τρεις οργανισμούς βαθμολογίας το έτος 2013. Κατά τη διάρκεια του 2013, το παγκόσμιο οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο συνέχισε να παρουσιάζει μεγάλες προκλήσεις για τις χώρες στις οποίες επενδύει ο οργανισμός, επηρεάζοντας το ρυθμό οικονομικής τους μετάβασης και την οικονομική ανάπτυξη. Παρόλο το δύσκολο επενδυτικό περιβάλλον, η Τράπεζα παρείχε σημαντική υποστήριξη για τη μετάβαση και την ανάκαμψη, με ένα σύνολο 8.5 δις ευρώ επενδύσεων για το έτος 2013.

Κάθε επένδυση που αναλαμβάνει ο οργανισμός θα πρέπει να πληροί τα παρακάτω:

- Η επένδυση θα πρέπει να υποστηρίζει την περαιτέρω ανάπτυξη των οικονομικών αγορών.
- Επίσης, θα πρέπει να επωμίζεται το ρίσκο, υποστηρίζοντας τους ιδιωτικούς επενδυτές.
- Θα πρέπει να ακολουθεί τις τραπεζικές αρχές.
- Ακόμη, θα πρέπει να αποσκοπεί στην αειφόρο ενδυνάμωση

Γενικά, το ύψος της χρηματοδότησης του ιδιωτικού τομέα κυμαίνεται από τα 5 εκατομμύρια ευρώ έως τα 250 εκατομμύρια ευρώ και έχει τη μορφή δανείου ή άμεσης επένδυσης. Ο μέσος όρος των επενδύσεων της Τράπεζας είναι τα 25 εκατομμύρια ευρώ. Τα μικρότερα projects χρηματοδοτούνται μέσω οικονομικών μεσαζόντων και ειδικών προγραμμάτων για άμεσες επενδύσεις σε λιγότερο αναπτυγμένες χώρες.

Τα κριτήρια για χρηματοδότηση ενός project είναι τα εξής:

- Το εγχείρημα πρέπει να βρίσκεται εντός της γεωγραφικής περιοχής που δραστηριοποιείται ο οργανισμός.
- Το εγχείρημα θα πρέπει να έχει ισχυρές εμπορικές προοπτικές.
- Το εγχείρημα θα πρέπει να περιλαμβάνει σημαντική χρηματοδοτική συνεισφορά από τον οργανισμό.
- Το εγχείρημα θα πρέπει να είναι ευεργετικό για την τοπική οικονομία και θα πρέπει να προωθεί την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα.

- Το εγχείρημα θα πρέπει να πληροί τα τραπεζικά και περιβαλλοντικά πρότυπα.

4. Ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης

Ένα άλλο μέλος του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας είναι ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης. Ο βασικός σκοπός του οργανισμού αυτού είναι η προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης στις αναπτυσσόμενες χώρες. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω χρηματοδοτήσεων του ιδιωτικού τομέα, της κινητοποίησης κεφαλαίου στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου και η παροχή συμβουλών τόσο σε επιχειρήσεις όσο και σε κυβερνήσεις χωρών.

Ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης βοηθά εταιρίες που θέλουν να επενδύσουν σε αναπτυσσόμενες χώρες και τους παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες και γνώσεις που κατέχει, σχετικά με τη βιομηχανία, του πλαισίου λειτουργίας και του θεσμικού πλαισίου των επιχειρήσεων. Επίσης, λόγω των ισχυρών διεθνών σχέσεων που τον χαρακτηρίζουν διατηρεί ισχυρές σχέσεις και με τις κυβερνήσεις διάφορων χωρών.

Ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης προσφέρει πολυμερή δάνεια και χρηματοδοτήσεις με συμμετοχή στο κεφάλαιο για έργα του ιδιωτικού τομέα στις αναπτυσσόμενες χώρες. Αντιπροσωπευτικά στοιχεία για τη λειτουργία του οργανισμού είναι εκείνα του 2009:

- Ο οργανισμός δέσμευσε \$10.5 δισεκατομμύρια
- Κινητοποίησε \$4.0 δισεκατομμύρια μέσω κοινοπρακτικών δανείων και δομημένης χρηματοδότησης.
- Συμμετείχε σε 447 επενδύσεις
- Δραστηριοποιήθηκε σε 103 αναπτυσσόμενες χώρες

- Παρείχε συμβουλές σε 72 χώρες

Η επενδύσεις του Διεθνούς Οργανισμού Χρηματοδότησης καλύπτουν όλο τον αναπτυσσόμενο κόσμο:

- Λατινική Αμερική (\$3,4 δις)
- Ευρώπη και Κεντρική Ασία (\$3.0 δις)
- Υποσαχάρια Αφρική (\$1,9 δις)
- Ανατολική Ασία (\$1,5 δις)
- Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική (\$1,3 δις)
- Βόρεια Ασία (\$1,2 δις)

Επίσης οι τομείς δραστηριοποίησης του οργανισμού αντικατοπτρίζουν τον σκοπό του:

- Χρηματοπιστωτικές Αγορές (\$5,5 δις)
- Βιομηχανία και Υπηρεσίες (\$1,9 δις)
- Υποδομές (\$1,8 δις)
- Αγροτική Μεταποίηση (\$0,8 δις)
- Πετρέλαιο, Φυσικό Αέριο, Ορυχεία (\$0,7 δις)
- Τεχνολογίες Παγκόσμιας Πληροφόρησης και Επικοινωνίας (\$0,7 δις)
- Υγεία και Παιδεία (\$0,2 δις)

(Web.worldbank.org, 2014)

4.1 Χρηματοοικονομικά Προϊόντα και Συμβουλευτικές Υπηρεσίες

Ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης παρέχει τόσο χρηματοπιστωτικά προϊόντα όσο και συμβουλευτικές υπηρεσίες. Συγκεκριμένα οι παροχές του συνοψίζονται παρακάτω:

- Παρέχει δάνεια, χρηματοδοτήσεις με συμμετοχή στο κεφάλαιο, κοινοπρακτικά δάνεια, διαρθρωμένες χρηματοδοτήσεις και διάφορα προϊόντα διαχείρισης κινδύνου.
- Έχει τη δυνατότητα έκδοσης δανείων είτε σταθερής είτε μεταβαλλόμενης αξίας στα πρωτεύοντα νομίσματα. Ακόμη, είναι δυνατή η έκδοση δανείων και

σε εγχώρια νομίσματα. Η διάρκεια ισχύος των δανείων αυτών είναι από 7 έως 12 χρόνια από την ημερομηνία έκδοσής τους.

- Ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης συμμετέχει με μετοχικό κεφάλαιο σε επιχειρήσεις ιδιωτικού τομέα αλλά και σε εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου. Το ύψος αυτής της επένδυσης κυμαίνεται από 5%-15% του κεφαλαίου και για διάστημα από 8 έως 15 χρόνων. Όταν έλθει η στιγμή της εξόδου του οργανισμού, εκείνος πουλά τις μετοχές του στο κοινό μέσω της τοπικής χρηματιστηριακής αγοράς.
- Μία άλλη μορφή χρηματοδότησης είναι τα κοινοπρακτικά δάνεια, τα οποία στοχεύουν στην επιπρόσθετη χρηματοδότηση των έργων στις αναπτυσσόμενες χώρες. Με αυτόν τον τρόπο, ενισχύονται οι χρηματοδοτήσεις σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και ενισχύεται το αναπτυξιακό αντίκτυπο των εγχειρημάτων.
- Ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης διαθέτει, επίσης, προϊόντα συμμετοχής και διαχείρισης κινδύνου.
- Μία ακόμη παροχή του οργανισμού είναι οι συμβουλευτικές υπηρεσίες οι οποίες προσφέρουν ανάλυση, καθοδήγηση, παροχή συστάσεων για ένα ασφαλές ρυθμιστικό πλαίσιο στο επιχειρησιακό περιβάλλον.

(Web.worldbank.org, 2014)

4.2 Τρόποι και κριτήρια χρηματοδότησης

Για τη χρηματοδότηση μέσω του Διεθνούς Οργανισμού Χρηματοδότησης, δεν υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο έντυπο που θα πρέπει να συμπληρωθεί. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενημερώνονται για τους όρους και τις προϋποθέσεις χρηματοδότησης για συγκεκριμένα προγράμματα μέσω της επίσημης ιστοσελίδας του οργανισμού: www.ifc.org. Γενικότερα, κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος ενδιαφέρεται να δραστηριοποιηθεί επιχειρηματικά σε κάποια αναπτυσσόμενη χώρα, μπορεί επίσης να επικοινωνεί κατευθείαν με τον Διεθνή Οργανισμό Χρηματοδότησης. Αρχικά, γίνεται μία πρώτη επαφή και ανασκόπηση και στη συνέχεια εάν το επιχειρηματικό σχέδιο κριθεί ενδιαφέρον, ο οργανισμός μπορεί να προβεί σε μία πιο λεπτομερή μελέτη της σκοπιμότητας, ή σε ένα λεπτομερές επιχειρηματικό σχέδιο, με σκοπό την αξιολόγηση του έργου.

Το εξεταζόμενο έργο για να υλοποιηθεί θα πρέπει να πληροί τα παρακάτω κριτήρια:

- Η επιχείρηση θα πρέπει να αποτελεί τμήμα του ιδιωτικού τομέα μίας αναπτυσσομένης χώρας από εκείνες που δραστηριοποιείται ο οργανισμός.
- Το εγχείρημα θα πρέπει να κριθεί υγιές και από οικονομική και από τεχνική άποψη.
- Το εγχείρημα, επίσης, θα πρέπει να είναι υγιές και από περιβαλλοντική και κοινωνική άποψη, πληρώντας τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά πρότυπα του οργανισμού και της αντίστοιχης χώρας δραστηριοποίησης.
- Το εγχείρημα, θα πρέπει να έχει προοπτικές για ένα θετικό αντίκτυπο στη χώρα που θα εφαρμοστεί.

(Web.worldbank.org, 2014)

5. Ο Διεθνής Οργανισμός Ανάπτυξης

Ο Διεθνής Οργανισμός Ανάπτυξης ανήκει και αυτός στον όμιλο οργανισμών της Παγκόσμιας Τράπεζας. Δεδομένου ότι δανεισμός και ανταλλαγή χρημάτων δεν επιτρέπεται ανάμεσα στους οργανισμούς, ο Διεθνής Οργανισμός Ανάπτυξης αναλαμβάνει τις διαπραγματεύσεις με τη Διεθνή Τράπεζα για ζητήματα προσωπικού και άλλων υπηρεσιών.

Όσο αφορά στη δομή του οργανισμού, αυτή μπορούμε να πούμε ότι είναι κάπως πολύπλοκη. Αρχικά, τα κράτη χωρίζονται σε δύο ομάδες: Στην πρώτη ομάδα κατατάσσονται οι ανεπτυγμένες χώρες, ενώ στη δεύτερη ομάδα κατατάσσονται οι χώρες που είναι λιγότερο ανεπτυγμένες. Οι χώρες που λαμβάνουν μέρος στον οργανισμό, πληρώνουν κάποια συνδρομή η οποία εξαρτάται από την ομάδα στην οποία ανήκουν. Με αυτόν τον τρόπο ο οργανισμός αποκτά ένα κεφάλαιο, το οποίο, εάν χρειαστεί, ενισχύεται με επιπρόσθετες εισφορές από τα κράτη μέλη. Όπως είναι φυσικό, το μεγαλύτερο ποσοστό των εισφορών προέρχεται από τις ανεπτυγμένες χώρες.

Σχετικά με το δικαίωμα δανεισμού, αυτό εξαρτάται από τη χώρα που απευθύνεται στον οργανισμό. Μερικά ενδιαφέρονται στοιχεία είναι τα εξής:

- 1.1 δις άνθρωποι από τις χώρες-μέλη του οργανισμού, ζουν με εισόδημα \$1 την ημέρα.

- Η Ινδία και η Ινδονησία δικαιούνται δανεισμό από τον οργανισμό, εξαιτίας του χαμηλού κατά κεφαλήν εισοδήματος που τις χαρακτηρίζει.
- Η Κίνα, η Χιλή, η Κόστα-Ρίκα, η Αίγυπτος, η Ταϊλάνδη, το Μαρόκο και η Τουρκία, ζητώντας βοήθεια από τον οργανισμό βελτίωσαν σημαντικά τις οικονομίες τους.
- Ο οργανισμός, μέχρι τώρα, έχει βοηθήσει 106 χώρες έτσι ώστε να βελτιώσουν τις οικονομίες τους και για να παρέχουν στους πολίτες καλύτερες υπηρεσίες υγείας και παιδείας. Επίσης, έχει βελτιώσει την προστασία του περιβάλλοντος και διάφορες οικονομικές επιχειρήσεις ιδιωτικού τομέα.
- Το νέο πρόγραμμα που εφάρμοσε ο οργανισμός και εφαρμόστηκε για τα έτη 2003-2005, απέφερε στην Παγκόσμια Τράπεζα χρήματα με σκοπό την παροχή βοήθειας σε χώρες που το έχουν ανάγκη.
- Κράτη που προσφέρουν χρήματα στον οργανισμό, δεν αναφέρονται ως απλά μέλη του οργανισμού, αλλά ως δωρητές του. Μερικές από αυτές τις χώρες είναι η Τσεχία, η Πολωνία, η Τουρκία, η Κορέα, η Ρωσία και η Ν. Αφρική.

(Νάσκου, Περράκη, 2005)

6. Ο Οργανισμός Πολυμερούς Ασφάλισης των Επενδύσεων

**Multilateral Investment
Guarantee Agency**
World Bank Group

Ο Οργανισμός Πολυμερούς Ασφάλισης Επενδύσεων ιδρύθηκε το 1988 και είναι μέλος του ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας. Βασικός σκοπός του οργανισμού είναι η προώθηση των άμεσων ξένων επενδύσεων στις αναπτυσσόμενες χώρες. Παράλληλα προάγει τη γενικότερη οικονομική ανάπτυξη, τη μείωση της φτώχειας και κατ' επέκταση τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου. Έτσι, επικεντρώνεται στην παροχή εγγυήσεων με σκοπό τη μείωση των πολιτικών κινδύνων που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι ξένοι επενδυτές.

Ο Οργανισμός λειτουργεί προστατευτικά έναντι στους παρακάτω πολιτικούς κινδύνους:

- Περιορισμοί ή άλλες αποτρεπτικές μεταβιβάσεων και μη μετατροπής του εγχώριου νομίσματος.
- Περιπτώσεις απαλλοτριώσεων
- Καταστάσεις πολέμου ή εμφύλιων διαταραχών ή τρομοκρατίας
- Παραβιάσεις διάφορων συμβάσεων

Ένα άλλο μέλημα του οργανισμού είναι η επίλυση διαφορών ανάμεσα στους επενδυτές και στις κυβερνήσεις των χωρών που δραστηριοποιούνται. Ακόμη, παρέχει πληροφορίες για διάφορες επενδυτικές ευκαιρίες σε αναπτυσσόμενες χώρες μέσω της ιστοσελίδας του στο διαδίκτυο. Ακολουθούν μερικά σημαντικά στοιχεία για τον οργανισμό:

- Ο Οργανισμός περιλαμβάνει 174 χώρες μέλη
- Από τα 174 μέλη, τα 24 είναι αναπτυγμένες χώρες

- Στις χώρες που δραστηριοποιείται ο οργανισμός, περιλαμβάνεται και η Ελλάδα.
- Ο οργανισμός αυτός, από τότε που ιδρύθηκε, έχει δώσει εγγυήσεις αξίας άνω των \$19,9 δις.
- Περιλαμβάνει, επίσης, 620 προγράμματα σε 96 χώρες
- Ο οργανισμός παρέχει εγγυήσεις άμεσων ξένων επενδύσεων σε πολλούς τομείς της οικονομίας μίας χώρας με έμφαση στον χρηματοπιστωτικό τομέα.
- Άλλοι κλάδοι που έχουν δεχθεί τη βοήθεια του οργανισμού είναι ο τομέας των υποδομών, των γεωργικών επιχειρήσεων και της παροχής υπηρεσιών τουρισμού.

(Web.worldbank.org, 2014)

6.1 Οι παροχές του οργανισμού

Εκτός από την παροχή εγγυήσεων για επενδύσεις σε αναπτυσσόμενες χώρες, ο οργανισμός συνεργάζεται με τις χώρες υποδοχής με σκοπό τη μείωση του κινδύνου τα προγράμματα τα οποία υποστηρίζει να εκτροχιαστούν. Ακόμη, όταν προκύπτουν διαφορές μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, ο οργανισμός μεσολαβεί με σκοπό την επίλυση των διαφορών και τη σωστή λειτουργία των προγραμμάτων. Γενικότερα, η μεσολάβηση του οργανισμού σε τέτοια θέματα έχει κριθεί επιτυχής μέχρι τώρα.

Επιπρόσθετα, ο οργανισμός παρέχει επίκαιρες πληροφορίες σχετικά με τις ευκαιρίες επενδύσεων σε αναπτυσσόμενες χώρες. Οι ενδιαφερόμενοι, μπορούν να απευθυνθούν στις παρακάτω πληροφορίες για την ενημέρωσή τους σχετικά με τα προγράμματα που παρέχονται αυτή τη στιγμή: www.fdi.net και www.pri-center.com.

(Web.worldbank.org, 2014)

6.2 Διαδικασία και κριτήρια επιλογής επενδύσεων

Ο υποψήφιος επενδυτής καταβάλλει μία αίτηση στον οργανισμό, η οποία χαρακτηρίζεται ως προκαταρκτική και δεν περιλαμβάνει τη δέσμευση του επενδυτή. Ο οργανισμός εξετάζει την αίτηση και έπειτα από τρεις εργάσιμες ημέρες κοινοποιεί εάν η εν λόγω επένδυση επιλέγεται για την παροχή εγγύησης. Εάν η συγκεκριμένη

επένδυση επιλεγθεί, ο επενδυτής καλείται να συμπληρώσει μία οριστική αίτηση, αναφέροντας σχετικές λεπτομέρειες και πληροφορίες για την επένδυση. Επιπρόσθετα, ο επενδυτής, καταβάλλει κάποια χρήματα για την αίτηση αυτή, τα οποία στη συνέχεια του επιστρέφονται. Μετά από την καταβολή της οριστικής αίτησης, το πρόγραμμα επανεξετάζεται με σκοπό τον προσδιορισμό του ύψους των ασφαλίσεων, τα οποία είναι ανάλογα με τους κινδύνους που ελλοχεύουν στη χώρα υποδοχής.

Υπάρχουν κάποια κριτήρια που θα πρέπει να ικανοποιούνται για την επιλογή της χώρας που θα λάβει την οικονομική εγγύηση:

- Οι άμεσες ξένες επενδύσεις θα πρέπει να προέρχονται από κάποια χώρα μέλος του οργανισμού και να στοχεύουν σε οποιαδήποτε αναπτυσσόμενη χώρα.
- Προστατεύει τα μετοχικά συμφέροντα, δηλαδή δάνεια μετοχών μετετράπησαν σε εγγυήσεις δανείων
- Ο Οργανισμός αναλαμβάνει την εγγύηση τόσο νέων επενδύσεων, όσο και επενδύσεων που σχετίζονται με τον εκσυγχρονισμό και την χρηματοπιστωτική αναδιάρθρωση ήδη υπαρχόντων προγραμμάτων.
- Ο οργανισμός δεν αναλαμβάνει την παροχή εγγυήσεων για επενδύσεις που σχετίζονται με τα τυχερά παιχνίδια, με την καπνοβιομηχανία, με τα αλκοολούχα ποτά και με αμυντικές δραστηριότητες.

(Web.worldbank.org, 2014)

7. Το Διεθνές Κέντρο για την επίλυση διαφορών που αφορούν στις επενδύσεις

Βασικός σκοπός αυτού του οργανισμού είναι η επίλυση των διαφορών που προκύπτουν ανάμεσα στις κυβερνήσεις και σε ξένους ιδιωτικούς επενδυτές, έτσι ώστε να βοηθήσουν τον όμιλο της Παγκόσμιας Τράπεζας. Ο δευτερεύων στόχος του οργανισμού είναι η προώθηση της εισροής ξένων επενδύσεων σε μία αναπτυσσόμενη χώρα.

Ουσιαστικά, το Διεθνές Κέντρο αυτό βοηθά την σύναψη συμφωνιών μεταξύ των ξένων επενδυτών και ταυτόχρονα, βοηθά και στην επίλυση των διαφορών που τυχόν προκύψουν.

Όσο αφορά στην επίλυση των διαφορών, ο οργανισμός λειτουργεί ως διαμεσολαβητής παρέχοντας συμβουλές ή διευκολύνσεις τεχνικής φύσεως, έτσι ώστε να διευθετήσει αποτελεσματικά τα ζητήματα που προκύπτουν (Icsid.worldbank.org, 2014).

8. Το Διεθνές Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης

Το Διεθνές Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης είναι ένας ειδικός οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος ιδρύθηκε το 1977 και είναι αποτέλεσμα του παγκόσμιου συνεδρίου σχετικά με το φαγητό που έλαβε χώρα το 1974. Ο σκοπός ίδρυσής του ήταν η χρηματοδότηση της αγροτικής ανάπτυξης και κυρίως της αγροτικής παραγωγής που αναφέρεται σε βρώσιμα προϊόντα.

Από τη στιγμή που ιδρύθηκε και έπειτα, ο οργανισμός έχει επικεντρωθεί στη μείωση της αγροτικής φτώχειας, δουλεύοντας με φτωχούς αγροτικούς πληθυσμούς στις αναπτυσσόμενες χώρες, με σκοπό τη μείωση της φτώχειας, της πείνας και του υποσιτισμού. Επιπρόσθετοι στόχοι του οργανισμού είναι η βελτίωση της αγροτικής παραγωγικότητας και η βελτίωση της ποιότητας ζωής. Ο οργανισμός χρηματοδοτεί σχετικά εγχειρήματα σε πολύ διαφορετικές γεωγραφικές, πολιτιστικές και κοινωνικοοικονομικές περιοχές. Πολλά εγχειρήματα έχουν πραγματοποιηθεί σε απομακρυσμένες περιοχές και έχουν επικεντρωθεί σε μερικούς από τους πιο φτωχούς αγροτικούς πληθυσμούς.

Ο οργανισμός έχει αναγνωρίσει ότι οι αγροτικοί πληθυσμοί μπορούν να προσφέρουν πολλά στην οικονομική ανάπτυξη μίας χώρας. Αυτοί οι πληθυσμοί έχει αποδειχθεί ότι μπορούν να ενσωματωθούν στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη, εάν γίνουν κατανοητοί οι λόγοι για τους οποίους μαστίζονται από τη φτώχεια και βοηθηθούν καταλλήλως (Ifad.org, 2014).

Τα κράτη που λαμβάνουν μέρος στον οργανισμό χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

- Βιομηχανικά κράτη
- Κράτη του Οργανισμού Πετρελαιοεξαγωγικών Κρατών

- Αναπτυσσόμενα κράτη

Τα βιομηχανικά κράτη και τα κράτη που ανήκουν στον Οργανισμό Πετρελαιοεξαγωγικών Κρατών παρέχουν χρηματοδοτική βοήθεια στον Οργανισμό Αγροτικής Ανάπτυξης, ενώ τα αναπτυσσόμενα κράτη λαμβάνουν αυτή τη βοήθεια. Οι εισφορές καταβάλλονται σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα, ενώ αντίθετα, τα αναπτυσσόμενα κράτη μπορούν να καταβάλλουν τις δικές τους εισφορές σε τοπικό νόμισμα. Επιπρόσθετα, οι πόροι του ταμείου ενισχύονται συχνά είτε από έκτακτες εισφορές, είτε μέσω του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για την Ανάπτυξη. Έτσι, η χρηματοδοτική παρέμβαση του Οργανισμού Αγροτικής Ανάπτυξης λαμβάνει είτε τη μορφή δανείου, είτε τη μορφή δωρεάν παροχής οικονομικής βοήθειας μέσω συμφωνίας μεταξύ του οργανισμού και του κράτους.

9. Η Οργάνωση Γεωργίας και Τροφίμων

Ο Οργανισμός Γεωργίας και Τροφίμων, είναι ένας εξειδικευμένος οργανισμός και ανήκει στο σύστημα των Ηνωμένων Εθνών. Οι σκοποί της οργάνωσης αυτής είναι οι εξής:

- Η βελτίωση του επιπέδου διατροφής και διαβίωσης
- Η βελτίωση της παραγωγής, η προώθηση, η διαφήμιση και η διανομή ειδών διατροφής και γεωργικών προϊόντων
- Η προώθηση της αγροτικής ανάπτυξης
- Η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, κυρίως του αγροτικού πληθυσμού και ο περιορισμός του φαινομένου της πείνας στις αναπτυσσόμενες χώρες

Η οργάνωση, εκτός από τους ανωτέρω στόχους, παρουσιάζει και ιδιαίτερες προτεραιότητες. Έτσι προσπαθεί να:

- ενθαρρύνει τη βιώσιμη γεωργία αλλά και τη βιώσιμη ανάπτυξη της αγροτικής ζωής.
- εφαρμόσει μία μακροπρόθεσμη στρατηγική για τη διατήρηση και διαχείριση των φυσικών πόρων.
- διασφαλίσει τη διαθεσιμότητα της τροφής σε φτωχούς πληθυσμούς.

Παράλληλα με τους προαναφερθέντες σκοπούς και στόχους, η οργάνωση φροντίζει έτσι ώστε να μην υποβαθμίζει το περιβάλλον, αλλά και να είναι οικονομικά βιώσιμη και κοινωνικά αποδεκτή.

Οι στόχοι της οργάνωσης υλοποιούνται με επενδύσεις στην γεωργία, με προώθηση τρόπων για καλύτερη διαχείριση του εδάφους και του υπεδάφους και με

τον διαμοιρασμό γνώσεων και τεχνολογίας σχετικά με τη γεωργική παραγωγή. Ακόμη, προσφέρει τεχνική βοήθεια σε σχετικούς με τους στόχους της τομείς, όπως τα γεωργικά μηχανήματα, η διατροφή η εξέλιξη της αγροτικής παραγωγής και η μείωση της απώλειας τροφίμων.

Ο παρόν οργανισμός, επίσης, διοργανώνει ειδικά προγράμματα που στοχεύουν στην οργάνωση της γεωργίας και της παραγωγής τροφίμων γενικότερα. Τα προγράμματα αυτά δύνανται να βοηθούν και αναπτυσσόμενες χώρες σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης σχετικά με τα τρόφιμα. Έχει αναπτύξει, ακόμη ένα σύστημα, το οποίο παρέχει πληροφορίες για τις χώρες που μαστίζονται από την έλλειψη τροφής. Το σύστημα ενημέρωσης έχει ως σκοπό την ενημέρωση των υπόλοιπων χωρών που βρίσκονται σε καλύτερη κατάσταση, έτσι ώστε εάν θέλουν να βοηθήσουν τις χώρες που έχουν ανάγκη. Άλλα προγράμματα του οργανισμού, στοχεύουν στην παροχή βοήθειας τόσο στην προμήθεια όσο και στη χρήση λιπασμάτων για την βελτίωση της αγροτικής παραγωγής (Fao.org, 2014).

10. Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών για τη Βιομηχανική Ανάπτυξη

Παλαιότερα, η εκβιομηχανοποίηση θεωρούνταν ως η βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη μίας φτωχής χώρας. Έτσι, το 1965, ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών ίδρυσε τον Οργανισμό για τη Βιομηχανική Ανάπτυξη, έτσι ώστε να καλύψει την ανάγκη για εκβιομηχανοποίηση των αναπτυσσόμενων χωρών. Μετέπειτα, το 1985, ο παρόν θεσμός αναβαθμίστηκε και πλέον είναι ένας αυτόνομος, εξειδικευμένος οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών.

Το όραμα του οργανισμού είναι ένας κόσμος, ο οποίος θα χαρακτηρίζεται από αειφόρο οικονομική ανάπτυξη και οικονομική πρόοδο. Ο οργανισμός, εστιάζει στις ακόλουθες τρεις θεματικές περιοχές:

- Μείωση της φτώχειας μέσω παραγωγικών δραστηριοτήτων
- Η ανάπτυξη της εμπορικής ικανότητας
- Η ενέργεια και το περιβάλλον

Ο οργανισμός για την επίτευξη των παραπάνω, τα τελευταία δέκα χρόνια, έχει διπλασιάσει την τεχνική του υποστήριξη και έχει αυξήσει σημαντικά την κινητοποίηση του και τους οικονομικούς του πόρους (Unido.org, 2014).

11. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (I.M.F.)

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο είναι ένας από τους πιο σημαντικούς διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς, ο οποίος έχει ως στόχο την αποτελεσματική επίβλεψη του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος, μέσω της παρακολούθησης των συναλλαγματικών ισοτιμιών και των ισοζυγίων πληρωμών. Με αυτόν τον τρόπο, προσφέρει οικονομική και τεχνική βοήθεια όταν χρειάζεται.

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο ιδρύθηκε το 1945 στην Ουάσιγκτον. Στην ίδρυση του έλαβαν αρχικά μέρος 39 χώρες, οι οποίες προσέφεραν το 80% του συνολικού του κεφαλαίου. Η ιδέα για την ίδρυση του οργανισμού αυτού προέρχεται από τη Διεθνή Νομισματική και Χρηματοδοτική Συνδιάσκεψη, η οποία έλαβε χώρα στο Μπρέτον Γουντς, το 1944. Η έδρα του οργανισμού είναι η Ουάσιγκτον, αλλά έχει και διάφορα παραρτήματα σε χώρες μέλη.

Κύριο μέλημα του οργανισμού είναι η προώθηση της διεθνούς νομισματικής συνεργασίας και παράλληλα η διασφάλιση της οικονομικής σταθερότητας, η σταθερή οικονομική ανάπτυξη και κατ' επέκταση η μείωση της φτώχειας.

Κάθε κράτος μπορεί να γίνει μέλος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου φτάνει να αναλάβει τις υποχρεώσεις που διέπουν τα Άρθρα της Συμφωνίας και οι κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται (imf.org, 2014).

11.1 Το καταστατικό

Το καταστατικό του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου διαμορφώθηκε το 1944 στη διάσκεψη Breton Woods. Τα άρθρα του καταστατικού τέθηκαν σε ισχύ ένα χρόνο αργότερα. Για την τροποποίηση οποιουδήποτε άρθρου του καταστατικού απαιτείται η αποδοχή της αλλαγής από τα 3/5 τουλάχιστον των κρατών μελών. Έτσι μέχρι το 2005, τα άρθρα του καταστατικού είχαν τροποποιηθεί ως εξής:

- Το 1969 καθιερώθηκαν τα ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα
- Το 1978 καθιερώθηκε η εποπτική λειτουργία του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου
- Το 1992 διευρύνθηκε το φάσμα των κυρώσεων που μπορεί να επιβάλλει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο σε κράτη που δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους σχετικά με τον οργανισμό.

11.2 Η διάρθρωση

Το Συμβούλιο των Διοικητών είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου. Κάθε κράτος μέλος έχει το δικαίωμα εκπροσώπησης σε αυτό με έναν Διοικητή και έναν αναπληρωματικό διοικητή, οι οποίοι εκτίουν θητεία πέντε ετών. Το συμβούλιο αυτό κάνει συγκεντρώσεις μία φορά κάθε χρόνο και η συγκέντρωση αυτή ονομάζεται «Τακτική Σύνοδος». Σκοπός των συνόδων του οργανισμού είναι η έγκριση των πεπραγμένων του οργανισμού, η λήψη αποφάσεων, η εκλογή νέων διευθυντών κ.α.

Το αμέσως επόμενο όργανο του οργανισμού στην ιεραρχία είναι το Εκτελεστικό Συμβούλιο. Το συμβούλιο αυτό ασχολείται κυρίως με πρόσκαιρα θέματα, μιας και τα σημαντικότερα ζητήματα εξετάζονται από το Συμβούλιο των Διοικητών (Ieo-imf.org, 2014).

11.3 Η αποστολή

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο έχει δύο βασικούς στόχους:

- Την προώθηση της συνεργασίας στο νομισματικό τομέα ανάμεσα στα μέλη του, έτσι ώστε να διαμορφωθεί και να διατηρηθεί ένα σταθερό νομισματικό σύστημα.
- Την παροχή βοήθειας στα κράτη, έτσι ώστε να εξισορροπήσουν το ισοζύγιο πληρωμών τους. Η βοήθεια αυτή παρέχεται υπό όρους.

11.4 Χρηματοδοτική ενίσχυση κρατών-μελών

Στο καταστατικό του οργανισμού, αναφέρονται τα κριτήρια, σύμφωνα με τα οποία παρέχεται η χρηματοδοτική ενίσχυση κρατών. Για τη διευκόλυνση της χρηματοδοτικής πολιτικής του οργανισμού, οι χώρες κατατάσσονται σε τρεις βασικές κατηγορίες:

- Βιομηχανικές χώρες
- Οικονομικά αναπτυσσόμενες χώρες μέσου εισοδήματος
- Οικονομικά αναπτυσσόμενες χώρες χαμηλού εισοδήματος

Ο βασικός σκοπός της παροχής βοήθειας προς τα κράτη μέλη είναι η εξισορρόπηση του ισοζυγίου πληρωμών τους. Έτσι, λαμβάνονται υπόψη τρία στοιχεία:

- Η θέση στην οποία βρίσκεται το ισοζύγιο πληρωμών
- Η θέση των αποθεματικών της χώρας σε ξένο νόμισμα
- Και η διαχρονική εξέλιξη των παραπάνω θέσεων

Φυσικά, κάθε είδος οικονομικής βοήθειας παρέχεται υπό όρους, οι οποίοι στοχεύουν στη χρηματοοικονομική σταθερότητα και διαμορφώνονται κατά περίπτωση, ανάλογα με τη χώρα.

12. Ο παγκόσμιος οργανισμός εμπορίου

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου έχει συμβάλει καθοριστικά στην συστηματοποίηση των παγκόσμιων εμποριών συναλλαγών. Ιδρύθηκε το 1995 και θεωρείται ως ο διάδοχος της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (GATT). Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, προσπαθεί για τη διαμόρφωση ενός παγκόσμιου εμπορίου, το οποίο θα είναι δίκαιο και σταθερό. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω του μηχανισμού επίλυσης εμπορικών διαφορών που διαθέτει ο οργανισμός. Παρόλα αυτά, η δημιουργία ενός παγκόσμιου εμπορικού συστήματος δεν ήταν ένα εύκολο εγχείρημα. Έτσι, κρίθηκε απαραίτητος ένας νέος γύρος διαπραγματεύσεων, ο γύρος της Ντόχα, ο οποίος εστιάζει στην ανάπτυξη, όμως μέχρι τώρα δεν έχει αποφέρει καρπούς (Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, 2014).

12.1 Διάρθρωση

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου είναι μία οργάνωση, η οποία παρουσιάζει μεγάλο εύρος τόσο λειτουργιών όσο και υποχρεώσεων. Έτσι, κρίνεται απαραίτητη η διοικητική διάρθρωση του οργανισμού με σκοπό την καλύτερη διαχείρισή του. Τα βασικά όργανα του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου είναι τα ακόλουθα (Wto.org, 2014):

- Υπουργική Συνδιάσκεψη

Η Υπουργική Συνδιάσκεψη είναι το ανώτατο όργανο του οργανισμού και ευθύνεται για την ομαλή λειτουργία του. Το όργανο αυτό, λαμβάνει πολιτικές αποφάσεις και συνέρχεται κάθε δύο χρόνια με σκοπό την επίλυση όλων των θεμάτων που προκύπτουν στα πλαίσια του οργανισμού.

- Γενικό Συμβούλιο

Το γενικό συμβούλιο επιλύει τα τρέχοντα ζητήματα που προκύπτουν στα πλαίσια του οργανισμού και επιθεωρεί όλες τις εμπορικές πολιτικές των κρατών-μελών. Επίσης, επιβλέπει τρία εξειδικευμένα συμβούλια: το Συμβούλιο Εμπορίου Υπηρεσιών, το Συμβούλιο Εμπορίου Αγαθών και το Συμβούλιο για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας.

- Επιτροπή Περιορισμού του Ισοζυγίου Πληρωμών

Η παρούσα επιτροπή επιβλέπει τους εμπορικούς περιορισμούς που εφαρμόζουν τα κράτη-μέλη με σκοπό την αποκατάσταση του ισοζυγίου πληρωμών. Επίσης, συμβουλευεί τα κράτη-μέλη στην προσπάθειά τους αυτή να επιβάλλουν περιοριστικά μέτρα.

- Επιτροπή Εμπορίου Αγαθών

Η επιτροπή αυτή ασχολείται με ζητήματα επιδοτήσεων, με τεχνικά εμπόδια στο εμπόριο, με τη δυνατότητα πρόσβασης στην αγορά, με τις επενδύσεις, με το anti-damping και με τις άδειες εισαγωγών.

- Όργανο Ελέγχου Εμπορικών Πολιτικών

Το όργανο αυτό εκδίδει διαδικαστικούς κανόνες.

- Όργανο Επίλυσης Διαφορών

Το παρόν όργανο εκδίδει κανόνες για την επίλυση διαφορών μεταξύ των κρατών-μελών.

12.2 Σκοπός, ρόλος και λειτουργίες

Η βασική λειτουργία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου είναι η εξασφάλιση της ελευθερίας και της ομαλότητας του εμπορίου. Επίσης, θεωρείται ως βασικός οργανισμός, αφού έχει ευθύνη για το παγκόσμιο εμπορικό σύστημα.

Γενικότερα, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου στοχεύει στη διαμόρφωση ενός ενιαίου θεσμικού πλαισίου, που αποσκοπεί στο συντονισμό της εμπορικής πολιτικής μεταξύ των χωρών-μελών.

Μερικοί από τους στόχους του είναι :

- Να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο των χωρών-μελών.
- Να διαμορφώσει ένα διεθνές εμπορικό σύστημα, το οποίο θα εξασφαλίζει το ελεύθερο εμπόριο χωρίς περιορισμούς και απαγορεύσεις.
- Να προωθήσει την αειφόρο ανάπτυξη.
- Να βελτιώσει τα μακροοικονομικά μεγέθη.

Όσο αφορά στον ρόλο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, αυτός έχει τις εξής λειτουργίες:

- Διευκόλυνση της εφαρμογής και προώθηση των στόχων των πολυμερών εμπορικών συμφωνιών.
- Παροχή ενός ενιαίου πλαισίου, με σκοπό την επίλυση διαφορών μεταξύ των χωρών-μελών.
- Λήψη αποφάσεων που σχετίζονται με την ομαλή λειτουργία του παγκόσμιου εμπορίου.
- Εποπτική λειτουργία στην εμπορική πολιτική των κρατών.

12.3 Ο Μηχανισμός επίλυσης εμπορικών διαφορών

Ίσως η σημαντικότερη λειτουργία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου είναι η ικανότητά του για επίλυση εμπορικών διαφορών που προκύπτουν ανάμεσα στις χώρες. Την λειτουργία αυτή έχει αναλάβει ο μηχανισμός για την επίλυση των εμπορικών διαφορών, ο οποίος διαθέτει τόσο εξουσία ρύθμισης των εμπορικών διαφορών, όσο και επιβολής των αποφάσεών του.

Ο μηχανισμός αυτός είναι ένα σύστημα κανόνων και παρέχει στα μέλη του οργανισμού την δυνατότητα καταβολής καταγγελιών που αφορούν σε παραβιάσεις των κανόνων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται σε όλα τα κράτη-μέλη ανεξάρτητα από την πολιτική ή οικονομική τους επιφάνεια.

Παλαιότερα, πολλές χώρες εφαρμόζαν διάφορες τακτικές άμυνας με σκοπό τον περιορισμό των εισαγωγών. Έτσι, πολλές φορές εφαρμόζονταν και αντίποινα από τις άλλες χώρες. Ο μηχανισμός επίλυσης των εμπορικών διαφορών κατάφερε να περιορίσει αυτό το φαινόμενο, αφού έχει το δικαίωμα να επιβάλλει πρόστιμο-αποζημίωση στην χώρα που αντιβαίνει στους κανόνες της ελεύθερης διακίνησης προϊόντων(Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, 2014).

12.4 Ο γύρος της Ντόχα

Τα μέλη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, σε μία προσπάθεια εκσυγχρονισμού του, δρομολόγησαν έναν νέο γύρο διαπραγματεύσεων, ο οποίος ξεκίνησε το 2001 και έχει σκοπό την απελευθέρωση του παγκόσμιου εμπορίου. Μάλιστα, στον τελευταίο γύρο διαπραγματεύσεων, ο οποίος είναι ο ένατος, τα μέλη εστίασαν στην αρχή της «ενιαίας δέσμευσης», που σημαίνει ότι τίποτα δεν μπορεί να συμφωνηθεί, μέχρι να συμφωνηθούν τα πάντα.

Ο βασικός στόχος των διαπραγματεύσεων είναι η προσαρμογή των κανόνων του διεθνούς εμπορίου στο συνεχώς εξελισσόμενο παγκόσμιο εμπορικό σύστημα. Έτσι, η ανάπτυξη έρχεται σε πρώτο πλάνο και καταλαμβάνει τον καθοριστικό ρόλο του συστήματος. Κατά συνέπεια, τα συμπεράσματα των διαπραγματεύσεων θα πρέπει να βοηθούν τις αναπτυσσόμενες χώρες, έτσι ώστε να μπορέσουν να επωφεληθούν από τα κέρδη του διεθνούς εμπορίου και να καταπολεμήσουν τη φτώχεια.

Ο τελευταίος γύρος διαπραγματεύσεων έχει ονομαστεί «Αναπτυξιακή Ατζέντα της Ντόχα» και βασίζεται σε τρεις βασικές αρχές:

- Διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά γεωργικών προϊόντων, σε βιομηχανικά αγαθά και σε υπηρεσίες.
- Θέσπιση κανόνων, όπως παραδείγματος χάρη η διευκόλυνση του εμπορίου και τα μέτρα anti-damping.
- Ανάπτυξη.

Οι ανωτέρω διαπραγματεύσεις, όσο ευεργετικές και αν φαίνονται για το διεθνές εμπόριο, δεν κατάφεραν ακόμη να αποφέρουν καρπούς, κυρίως λόγω αντικρουόμενων συμφερόντων μεταξύ των κρατών-μελών του οργανισμού. Παρόλα αυτά, οι διαπραγματεύσεις έχουν καταφέρει να αναβαθμίσουν το ρόλο των αναπτυσσόμενων χωρών (Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, 2014).

13. Οργανισμός οικονομικής συνεργασίας και ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α)

13.1 Ιστορική αναδρομή

Ο Οργανισμός Ευρωπαϊκής Οικονομικής Συνεργασίας και ανάπτυξης ιδρύθηκε το 1948, στα πλαίσια του αμερικάνικου σχεδίου Marshall και είχε ως πρωταρχικό σκοπό την ανοικοδόμηση της Ευρώπης μετά από τα πλήγματα που είχε προκαλέσει ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος. Κάνοντας τις μεμονωμένες κυβερνήσεις να κατανοήσουν την αλληλεξάρτηση των οικονομιών, ο οργανισμός αυτός έδειξε τον δρόμο προς μία νέα εποχή, η οποία θα άλλαζε την εικόνα της Ευρώπης.

Λόγω της μεγάλης του επιτυχίας, στη συνέχεια διευρύνθηκε σε παγκόσμιο επίπεδο, συμπεριλαμβάνοντας τον Καναδά και τις Η.Π.Α. και διαμορφώνοντας τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ε.Σ.Α.), το 1961. Στη συνέχεια και άλλες χώρες εισήχθησαν στον οργανισμό, όπως η Ιαπωνία, η οποία ήταν η επόμενη που έλαβε μέρος το 1964. Σήμερα, ο οργανισμός αριθμεί 34 χώρες μέλη σε όλο τον κόσμο.

Ο προσανατολισμός του οργανισμού έχει πλέον αλλάξει, αφού επικεντρώνεται στην εύρεση οικονομικών προβλημάτων, στη συζήτησή τους και στην εύρεση λύσεων. Ο οργανισμός φαίνεται να έχει ευνοήσει ιδιαίτερα τις οικονομίες των χωρών-μελών. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι Η.Π.Α., που τριπλασίασαν τον πλούτο τους από την ίδρυση του οργανισμού και έπειτα. Κι άλλες χώρες, όμως, έχουν δει παρόμοια ανάπτυξη.

Κατά αυτόν τον τρόπο, το οικονομικό και πολιτικό σκηνικό του κόσμου έχει αλλάξει. Χώρες που παλαιότερα θεωρούνταν αναπτυσσόμενες έχουν αναπτυχθεί

πλήρως και μάλιστα παίζουν σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια οικονομία (Oecd.org, 2014).

13.2 Βασικά Όργανα και Διαδικασία Εργασιών

Η διοικητική διάρθρωση του οργανισμού έχει ως εξής (Παπαδοπούλου, 2014):

- Το Συμβούλιο των Υπουργών
Το παρόν όργανο θεωρείται το ανώτατο και προσδιορίζει την κατεύθυνση των εργασιών του οργανισμού. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν εκπρόσωποι των χωρών-μελών.
- Επιτροπές
Παρόλο που ο αρχικός σκοπός του οργανισμού ήταν η αναδιάρθρωση της Ευρώπης μετά από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, στη συνέχεια επαναπροσδιορίστηκε και διευρύνθηκε καλύπτοντας πολλά διαφορετικά πεδία. Οι επιτροπές είναι εξειδικευμένα όργανα, τα οποία ασχολούνται με κάποιο από τα επιμέρους θέματα που απασχολούν τον οργανισμό. Συμμετέχουν εμπειρογνώμονες από διάφορα επιστημονικά πεδία. Βασικός σκοπός των επιτροπών είναι η εκτέλεση των εργασιών ακόλουθα με τις κατευθύνσεις που έχει καθορίσει το Συμβούλιο των Υπουργών.
- Γραμματεία
Ο ρόλος της γραμματείας είναι η ανάλυση των σημαντικότερων ζητημάτων που αναδύονται, είτε από το Συμβούλιο των Υπουργών είτε από τις επιμέρους επιτροπές, και η κατάθεση προτάσεων εργασίας. Η γραμματεία διοικείται από τον Γενικό Διευθυντή, κάποιους αναπληρωτές, καθώς και Διευθυντές για διάφορους επιμέρους τομείς.
- Ομάδες Εργασίας
Στις ομάδες εργασίας, εκπρόσωποι των χωρών-μελών αξιολογούν τις προτάσεις εργασίας που έχουν κατατεθεί από τη γραμματεία, αλλά και τις εργασίες που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη. Μερικά από τα κριτήρια

αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται είναι η επίτευξη του αρχικού σκοπού, η πρακτική εφαρμογή και η χρησιμότητα των αποτελεσμάτων και η γενικότερη αξιοπιστία της μελέτης. Οι προτάσεις για εργασία ενδέχεται να απορριφθούν εάν κριθεί ότι η τεκμηρίωσή τους είναι ελλιπής, παρόλα αυτά στο μέλλον μπορεί να επανεξεταστούν, αφού υποστούν διορθώσεις.

13.3 Στόχοι και λειτουργίες

Ο βασικός στόχος του οργανισμού είναι η προώθηση πολιτικών που θα βελτιώσουν την οικονομική και κοινωνική ευημερία των ανθρώπων σε όλο τον κόσμο.

Ο οργανισμός παρέχει ένα χώρο συζητήσεων, στον οποίο οι κυβερνήσεις μπορούν να εργάζονται μαζί, να μοιράζονται εμπειρίες και να ψάχνουν για λύσεις σε κοινά τους προβλήματα. Ένας ακόμη στόχος είναι η κατανόηση από την πλευρά των κυβερνήσεων, σχετικά με το τι φέρνει την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη.

Επίσης, ο οργανισμός μετρά την παραγωγικότητα και τις παγκόσμιες ροές εμπορίου και επενδύσεων. Στη συνέχεια, τα στοιχεία αυτά αναλύονται και συγκρίνονται, με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων για τη μελλοντική τους πορεία. Επιπρόσθετα, ο οργανισμός θέτει και κάποια παγκόσμια στάνταρ σε μεγάλη ποικιλία πραγμάτων, όπως ο αγροτικός τομέας, η φορολογία και η ασφάλεια των χημικών ουσιών.

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, μπορούμε να πούμε ότι έχει και ανθρωπιστικό χαρακτήρα, αφού μεριμνά για ζητήματα που επηρεάζουν την καθημερινότητα των ανθρώπων, όπως τα ποσά που πληρώνουν οι πολίτες σε φόρους και κοινωνική ασφάλιση, καθώς επίσης και πόση άδεια μπορούν να πάρουν στα πλαίσια της εργασίας τους. Επίσης, ο οργανισμός συγκρίνει τον τρόπο με τον οποίο οι χώρες εκπαιδεύουν τους νέους στη μοντέρνα ζωή, αλλά και πως διαφορετικά συστήματα συνταξιοδότησης εξελίσσονται. Βασιζόμενος σε πραγματικές εμπειρίες, προτείνει πολιτικές, οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων. Συνεργάζεται με πολλούς παγκόσμιους και τοπικούς φορείς, στοχεύοντας στην ευημερία των πολιτών.

Καθώς, ο οργανισμός κλείνει τα πενήντα χρόνια λειτουργίας του, έχει θέσει κάποιους νέους στόχους. Συγκεκριμένα, προτίθεται να βοηθήσει τις χώρες-μέλη στους ακόλουθους τομείς:

- Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να επανακτήσουν την εμπιστοσύνη τους στις αγορές και στους οργανισμούς και τις επιχειρήσεις που βοηθούν στη λειτουργία τους. Κάτι τέτοιο προϋποθέτει βελτιωμένο νομικό σύστημα και περισσότερο αποτελεσματική διακυβέρνηση σε όλα τα επίπεδα της πολιτικής και επιχειρησιακής ζωής.
- Επίσης, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να βρουν τρόπους να υποστηρίξουν νέες πηγές ανάπτυξης προερχόμενες από την καινοτομία, την φιλική προς το περιβάλλον ανάπτυξη και την ανάπτυξη των αναπτυσσόμενων οικονομιών.
- Ακόμη, οι κυβερνήσεις θα πρέπει να επανακτήσουν υγιείς δημόσιους οικονομικούς δείκτες για να αποτελέσουν τη βάση της μελλοντικής αειφόρου ανάπτυξης.
- Τέλος, για τη διασφάλιση της καινοτομίας σε συνδυασμό με την ανάπτυξη, θα πρέπει όλοι οι άνθρωποι, ανεξαρτήτως ηλικίας, να μπορούν να αναπτύξουν δεξιότητες με σκοπό την παραγωγική εργασία και την ικανοποίηση της ζήτησης των εργασιών του μέλλοντος.

(Oecd.org, 2014)

14. Η τράπεζα διεθνών διακανονισμών

BANK FOR
INTERNATIONAL SETTLEMENTS

Η τράπεζα διεθνών διακανονισμών ιδρύθηκε το 1930 και αποτελεί το γηραιότερο οικονομικό ινστιτούτο, το οποίο παραμένει στο επίκεντρο της συνεργασίας της Διεθνούς Κεντρικής Τράπεζας.

Η διεθνής τράπεζα διακανονισμών, ιδρύθηκε στα πλαίσια του σχεδίου Young (1930), το οποίο ασχολούνταν με το ζήτημα της αποζημίωσης που επιβλήθηκε στη Γερμανία μετά από τη λήξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Η νεοσύστατη τότε τράπεζα θα έπρεπε να αναλάβει τις αρμοδιότητες της συλλογής, της διαχείρισης και της διανομής των ετήσιων καταθέσεων, οι οποίες δίνονταν ως αποζημιώσεις.

Παρόλα αυτά, σύντομα ο ρόλος της τράπεζας διεθνών διακανονισμών άλλαξε και επικεντρώθηκε στην επίλυση οικονομικών διαφορών μεταξύ κρατών (Bis.org, 2014).

14.1 Διοικητική διάρθρωση

Η διεθνής τράπεζα διακανονισμών αυτή τη στιγμή απασχολεί 647 άτομα σε 54 χώρες. Η διοικητική της οργάνωση αποτελείται από τρία βασικά όργανα λήψης αποφάσεων:

- Τα γενικό συνέδριο των μελών των κεντρικών τραπεζών
- Το συμβούλιο των διευθυντών
- Τη διαχείριση της τράπεζας

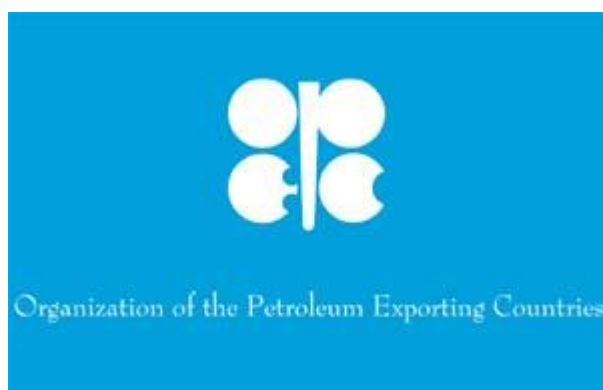
Οι αποφάσεις λαμβάνονται σε κάθε ένα από τα παραπάνω όργανα σύμφωνα με το καταστατικό που διέπει τον οργανισμό.

14.2 Στόχοι και λειτουργίες

Η αποστολή της διεθνούς τράπεζας διακανονισμών είναι η παροχή υπηρεσιών στις κεντρικές τράπεζες των χωρών και η ενίσχυση της προσπάθειας τους να επιτύχουν νομισματική και οικονομική σταθερότητα. Έτσι, η διεθνής τράπεζα διακανονισμών λειτουργεί ως μία τράπεζα για τις κεντρικές τράπεζες. Σε ευρύτερο επίπεδο, ο οργανισμός στοχεύει:

- Στην προώθηση της συζήτησης και της συνεργασίας ανάμεσα στις κεντρικές τράπεζες των χωρών.
- Στην υποστήριξη του διαλόγου με άλλες αρχές που είναι υπεύθυνες για την προώθηση της οικονομικής σταθερότητας.
- Στη διεξαγωγή έρευνας για ζητήματα πολιτικών αντιμετωπίζοντας τις κρατικές τράπεζες και τις άλλες εποπτικές οικονομικές αρχές
- Στην καθιέρωσή του ως βασικού αντισυμβαλλόμενου μέρους για τις κεντρικές τράπεζες και συγκεκριμένα για τις οικονομικές τους μεταβάσεις.
- Στην καθιέρωσή της ως εγγυητής για διάφορες διεθνείς οικονομικές λειτουργίες.

15. Ο οργανισμός πετρελαιοεξαγωγικών χωρών

Ο οργανισμός πετρελαιοεξαγωγικών χωρών είναι ένας μόνιμος διακρατικός οργανισμός, ο οποίος δημιουργήθηκε στο συνέδριο της Βαγδάτης το 1960 από το Ιράν, το Ιράκ, το Κουβέιτ, τη Σαουδική Αραβία και τη Βενεζουέλα. Τα πέντε ιδρυτικά στελέχη στη συνέχεια εμπλουτίστηκαν με ακόμη εννέα, το Κατάρ, την Ινδονησία, τη Λίβυα, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, την Αλγερία, την Αγκόλα και την Γκαμπόν. Τα κεντρικά του οργανισμού, αρχικά βρίσκονταν στη Γενεύη της Ελβετίας, στη συνέχεια, όμως μεταφέρθηκαν στη Βιέννη της Αυστρίας.

Ο βασικός στόχος του οργανισμού είναι η ενοποίηση και η συστηματοποίηση των πολιτικών που εφαρμόζονται για το πετρέλαιο σε όλες τις χώρες μέλη, με σκοπό τη διασφάλιση δίκαιων σταθερών τιμών από τους παραγωγούς πετρελαίου και τη δημιουργία ενός σταθερού εφοδιασμού πετρελαίου στις χώρες που το καταναλώνουν (Opec.org, 2014).

16. Η ομάδα των οκτώ (G8) και των είκοσι (G20)

Η ομάδα των οκτώ (G8) είναι μία άτυπη ομάδα των 8 πιο ανεπτυγμένων βιομηχανικά χωρών. Παρόλο που είναι άτυπη, κρίνεται σκόπιμο να παρουσιασθεί στην παρούσα εργασία, λόγω της ισχυρής επιρροής που ασκεί στα παγκόσμια οικονομικά ζητήματα.

Η ομάδα των οκτώ προέρχεται από την ομάδα των έξι, η οποία δημιουργήθηκε το 1975, έπειτα από την πετρελαϊκή κρίση που δημιούργησε ο οργανισμός εξαγωγών πετρελαιοπαραγωγικών χωρών. Η κρίση αυτή δημιουργήθηκε εσκεμμένα, ως ένδειξη διαμαρτυρίας στον αραβοϊσραηλινό πόλεμο του 1973. Τότε ο γάλλος πρόεδρος Ζισκάρ ντ' Εστέν πρότεινε την ίδρυση της ομάδας αυτής, με σκοπό την αντιμετώπιση της επικείμενης κρίσης. Οι χώρες που συγκροτούσαν την ομάδα των έξι ήταν η Μ. Βρετανία, η Γαλλία, η Δυτική Γερμανία, η Ιαπωνία, η Ιταλία και οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.

Στη συνέχεια, τον επόμενο χρόνο, προσαρτήθηκε στην ομάδα των έξι ο Καναδάς και προέκυψε η ομάδα των επτά. Αργότερα, το 1997 η ομάδα αυξήθηκε κατά ένα ακόμη μέλος, τη Ρωσία κι έτσι προέκυψε το τελικό σχήμα των οκτώ χωρών.

Η ομάδα των οκτώ συνεδριάζει μία φορά το χρόνο, σε μία από τις χώρες μέλη. Στις συνεδριάσεις αυτές λαμβάνουν μέρος πολιτικοί ηγέτες, υπουργοί και αξιωματούχοι των εκπροσωπούμενων χωρών. Στις διασκέψεις αυτές βρίσκεται πάντα παρόν και ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ κατά περιπτώσεις ενδέχεται να προσκαλεστούν και εκπρόσωποι από τις αναδυόμενες χώρες, όπως η Κίνα, η Ινδία, η Βραζιλία και η Νότιος Αφρική.

Οι συσκέψεις αυτές ασχολούνται με διεθνή οικονομικά προβλήματα και κάποιες φορές και με πολιτικά ζητήματα ή θέματα περιβάλλοντος. Οι αποφάσεις που λαμβάνει η ομάδα των οκτώ είναι συνήθως ομόφωνες, χωρίς παρόλα αυτά να θεωρούνται δεσμευτικές για τα μέλη.

Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι τα μέλη της ομάδας των οκτώ αντιπροσωπεύουν μόλις το 14% του παγκόσμιου πληθυσμού και 60-65% του Παγκόσμιου Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος. Έτσι, η ομάδα αυτή έχει γίνει αντικείμενο επικρίσεων, ιδιαίτερα λόγω του άτυπου χαρακτήρα της.

Αργότερα, το 1999, η ομάδα αυτή διευρύνθηκε ακόμη περισσότερο, καταλήγοντας στην ομάδα των είκοσι μεγαλύτερων οικονομιών του κόσμου. Τα μέλη της ομάδας των είκοσι είναι:

- Η Αργεντινή
- Η Αυστραλία
- Ο Καναδάς
- Η Βραζιλία
- Η Κίνα
- Η Γαλλία
- Η Γερμανία
- Η Ινδία
- Η Ινδονησία
- Η Ιταλία
- Η Ιαπωνία
- Η Δημοκρατία της Κορέας
- Το Μεξικό
- Η Ρωσία
- Η Σαουδική Αραβία
- Η Νότιος Αφρική
- Η Τουρκία
- Το Ηνωμένο Βασίλειο
- Οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση

Η επέκταση της ομάδας των οκτώ σε ομάδα των είκοσι κρίθηκε αναγκαία λόγω των επικρίσεων που είχε λάβει. Με τον τρόπο αυτό, εκπροσωπούνται περισσότερες χώρες με διαφορετικά συμφέροντα και ακούγονται περισσότερες απόψεις.

17. Οι Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες

Οι πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες είναι μία πολύ σημαντική κατηγορία Διεθνών Οικονομικών Οργανισμών. Η λειτουργία τους είναι διττή: Από την μία χρηματοδοτούν κυρίως δημόσιες επιχειρήσεις και προγράμματα των κρατών μελών τους και από την άλλη χρηματοδοτούν ιδιωτικά έργα και επιχειρήσεις.

Ουσιαστικά οι πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες είναι όργανα υπερεθνικά, τα οποία δημιουργούνται από διάφορα ισχυρά κράτη που αποτελούν και τους μετόχους τους. Οι υπερεθνικοί οργανισμοί είναι εκείνοι οι οργανισμοί που διέπονται από ειδικά καταστατικά, τα οποία τους παρέχουν κάποια μορφή δύναμης και κατά συνέπεια δεν περιλαμβάνονται στις αρμοδιότητες κανενός κράτους. Ίσως η σημαντικότερη κατηγορία υπερεθνικών οργανισμών είναι οι πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες, οι οποίες είναι στην ουσία οικονομικά θεσμικά όργανα.

Οι στόχοι των τραπεζών αυτών καταδεικνύουν τις πολιτικές ανάπτυξης και συνεργασίας που προσπαθούν να καθιερώσουν τα κράτη αυτά. Ακόμη, όλες οι πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες έχουν ως βασικό σκοπό την βελτίωση του οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου των αναπτυσσόμενων χωρών, χρηματοδοτώντας προγράμματα, υποστηρίζοντας επενδύσεις και παράγοντας κεφάλαιο.

Οι οργανισμοί αυτοί, ακόμη, παίζουν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στις διεθνείς αγορές κεφαλαίου, αφού κάθε χρόνο αυξάνουν τον όγκο των κεφαλαίων που απαιτούνται για τη χρηματοδότηση των δανείων. Πιο συγκεκριμένα, οι πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες δίνουν τη δυνατότητα σε χώρες που είναι λιγότερο αναπτυγμένες, να έχουν πρόσβαση σε ξένους οικονομικούς πόρους, με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει μία επίσημη λίστα πολυμερών αναπτυξιακών τραπεζών (europa.eu, 2014):

- Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (African Development Bank)
- Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης (Asian Development Bank)
- Τράπεζα ανάπτυξης της Καραϊβικής (Caribbean Development Bank)
- Τράπεζα ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης (Council of Europe Development Bank)

- Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και Ανάπτυξη της Ευρώπης (European Bank for Reconstruction and Development)
- Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank)
- Διεθνής Εταιρία Χρηματοδότησης (International Finance Corporation)
- Παγκόσμια Τράπεζα (International Bank for Reconstruction and Development)
- Δια-Αμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (Inter-American Development Bank)
- Βόρεια Επενδυτική Τράπεζα (Nordic Investment Bank)

Ο παραπάνω κατάλογος περιέχει τις πιο αξιόπιστες πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες, αφού σε όλες υπάρχουν μέτοχοι από μεγάλες βιομηχανικές χώρες.

Μερικές τέτοιες τράπεζες μπορεί να έχουν γεωγραφικό χαρακτήρα, δηλαδή να χορηγούν δάνεια σε χώρες που βρίσκονται μόνο σε μία συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Από την άλλη, υπάρχουν και πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες που έχουν ευρύτερο πεδίο δράσης και χορηγούν δάνεια και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις. Μερικές από αυτές είναι οι εξής:

- Λατίνο-Αμερικανική Τράπεζα Εξαγωγών (Banco Latino-Americano de Exportaciones)
- Corporacion Andina de Fomento
- Κεντρική Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (Central African Development Bank)
- Κεντρική Αμερικανική Τράπεζα για την Οικονομική Ενσωμάτωση (Central American Bank for Economic Integration)
- Ανατολική Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (Eastern African Development Bank)
- Ανατολική και Νότια Αφρικανική Τράπεζα Εμπορίου και Ανάπτυξης (Eastern and Southern African Trade and Development Bank)
- Διεθνής Ισλαμική Τράπεζα Επενδύσεων και Ανάπτυξης (International Islamic Investment and Development Bank)
- Τράπεζα Εμπορίου και Ανάπτυξης Εύξεινου Πόντου (Black Sea Trade and Development Bank)

17.1 Χαρακτηριστικά

Οι Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες κατοχυρώνουν το προς καταβολή κεφάλαιό τους από χώρες που έχουν υψηλή πιστοληπτική ικανότητα, έτσι ώστε να διασφαλίζονται οι μετοχές.

Μία βασική διαφορά των Πολυμερών Αναπτυξιακών Τραπεζών σε σχέση με τις άλλες εμπορικές τράπεζες είναι ότι δεν βοηθούν σε περιπτώσεις αναδιάρθρωσης χρεών κρατών. Ακόμη, ο προνομιούχος πιστωτής παρέχει στις Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες ουσιαστικό όφελος. Στην περίπτωση που ένα κράτος χρωστά χρήματα σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, η εξόφληση των πολυμερών αναπτυξιακών τραπεζών προηγείται. Ωστόσο, το προνόμιο αυτό δεν ισχύει στις περιπτώσεις που ο οφειλέτης είναι ιδιώτης. Τελευταία έχει τεθεί πρόταση για τη διαγραφή των χρεών που αφορά σε ιδιαίτερα χρεωμένες φτωχές χώρες.

Οι Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες δεν στοχεύουν στο οικονομικό όφελος, όμως πρέπει να απολαμβάνουν ικανοποιητικά κέρδη, έτσι ώστε να είναι βιώσιμες και να έχουν ικανοποιητικά αποθέματα κεφαλαίου. Επίσης, οι Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες δεν δέχονται καταθέσεις, αφού χρηματοδοτούνται κυρίως από κεφάλαια που διαθέτουν οι χώρες-μέλη. Τα κεφάλαια αυτά στη συνέχεια μετατρέπονται σε μακροπρόθεσμα δάνεια χαμηλού επιτοκίου. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι όροι υπό τους οποίους δίνονται τα δάνεια αυτά είναι ανεξάρτητοι από την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό των οργανισμών αυτών είναι ότι δεν υπόκεινται σε εθνικούς τραπεζικούς κανονισμούς και δεν εποπτεύονται από κάποιο άλλο ρυθμιστικό όργανο. Η μόνη μορφή εποπτείας που τους διέπει είναι κάποιοι προληπτικοί κανόνες, οι οποίοι αποφασίζονται από τα διοικητικά συμβούλια των οργανισμών. Επιπρόσθετα, δεν υπόκεινται σε κανένα φορολογικό σύστημα κι επομένως απαλλάσσονται της φορολογίας στα κράτη που δραστηριοποιούνται.

17.2 Ταξινόμηση

Οι Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες μπορούν να χωριστούν σε πέντε βασικές κατηγορίες (Fitch, 2005) :

- Οι Παγκόσμιες Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες
Οι τράπεζες αυτές παρέχουν χρηματοδότηση σε όλες τις χώρες που αναπτύσσονται παγκοσμίως.
- Οι Περιφερειακές Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες
Το φάσμα των δραστηριοτήτων των τραπεζών αυτών περιορίζεται σε μία συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή.
- Οι Υπο-περιφερειακές Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες
Σε αυτές τις τράπεζες, τα δανειζόμενα μέλη κατέχουν ένα μεγάλο μέρος του κεφαλαίου. Σε αυτήν την κατηγορία εμπίπτουν οι τράπεζες που δημιουργούνται και ανήκουν σε αναπτυσσόμενες χώρες της ίδιας γεωγραφικής περιοχής.
- Οι Ευρωπαϊκές Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες
Σε αυτήν την ομάδα τραπεζών, ανήκουν οργανισμοί, οι οποίοι προσφέρουν χρηματοδότηση σε χώρες που είτε είναι ήδη ανεπτυγμένες, είτε βρίσκονται σε κάποιο οικονομικό μεταβατικό στάδιο.
- Πολυμερείς Αναπτυξιακές Τράπεζες που προκύπτουν από το συνδυασμό των παραπάνω.
Συνήθως σε αυτήν την κατηγορία τραπεζών ανήκουν αναπτυξιακές τράπεζες που ελέγχονται ταυτόχρονα και από κρατικούς και από ιδιωτικούς φορείς.

17.3 Νέες τάσεις στη χρηματοδότηση ανάπτυξης

Τα τελευταία χρόνια έγινε μία προσπάθεια προσαρμογής των Πολυμερών Αναπτυξιακών Τραπεζών στις νέες τάσεις που επικρατούν στη χρηματοδότηση της

ανάπτυξης. Η βασική αλλαγή που επήλθε με την πάροδο των ετών είναι ότι οι επίσημες πηγές χρηματοδότησης στις αναδυόμενες χώρες έχουν αντικατασταθεί από ιδιωτικές πηγές χρηματοδοτήσεων. Πιθανή αιτία για αυτή την αλλαγή είναι η ευκολότερη πρόσβαση των οικονομιών αυτών στην αγορά κεφαλαίου. Ακόμη, η χρηματοδότηση αυτή καθεαυτή έχει αλλάξει μορφή, αφού πλέον χορηγείται με τη μορφή επιχορηγήσεων αλλά και διαγραφών δανείων.

Διάφορες αναδυόμενες χώρες έχουν αποπληρώσει τα δάνειά τους στις πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες και έτσι σημειώθηκε μία σημαντική πτώση στον καθαρό δανεισμό που προέρχεται από τις τράπεζες αυτές, κατά τα έτη 2003-2004. Για την αντιστάθμιση της μείωσης του κρατικού δανεισμού, πλέον οι πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες έχουν στρέψει τις δραστηριότητές τους προς τον ιδιωτικό τομέα. Παρόλα αυτά, η παρούσα αλλαγή εγκυμονεί κινδύνους, αφού ο ιδιωτικός τομέας δεν χαρακτηρίζεται από την σταθερότητα του δημοσίου (Fitch, 2006).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί, μπορεί αρχικά οι περισσότεροι να δημιουργήθηκαν με σκοπό την αναδόμηση των χωρών έπειτα από καταστροφές, παρόλα αυτά διεύρυναν το πεδίο εφαρμογής τους και πλέον παίζουν σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια οικονομική κοινότητα. Η επιρροή τους αυτή γίνεται εύκολα κατανοητή εάν σκεφθούμε ότι οι Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις για μείζονα οικονομικά ζητήματα και να επιβάλλουν την κυριαρχία τους.

Οι περισσότεροι πλέον Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί προσανατολίζονται στην παροχή κάθε είδους βοήθειας προς τις αναπτυσσόμενες ή υποανάπτυκτες χώρες, με σκοπό να μπορέσουν να ορθοποδήσουν και να επιτύχουν ένα καλύτερο τεχνολογικό και βιοτικό επίπεδο για τους πολίτες τους. Μερικές από τις μορφές βοήθειας που παρέχονται από πολλούς διεθνείς οργανισμούς είναι η παροχή χρηματοδοτήσεων, δανείων, επενδύσεων, συμβουλών και τεχνικής υποστήριξης.

Επιπρόσθετα, άλλοι οργανισμοί έχουν ως προτεραιότητα την προστασία του περιβάλλοντος, παράλληλα με την οικονομική ανάπτυξη των χωρών, γεγονός ιδιαίτερα σημαντικό σήμερα που ο πλανήτης μαστίζεται από πολλές περιβαλλοντικές καταστροφές.

Είναι σίγουρο ότι οι Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί θα συνεχίσουν να παίζουν μεγάλο ρόλο στις διεθνείς οικονομικές σχέσεις. Παρόλα αυτά, κρίνεται απαραίτητη η ύπαρξη εποπτικών μέσων, προς αποφυγή αδικιών και εξυπηρέτησης ιδίων οικονομικών και μη συμφερόντων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ✓ Βαρουξάκης, Σ. (1980), Διεθνείς Οργανισμοί, Τόμος Α', Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα
- ✓ Νάσκου-Περγάκη, Π. (2005), Το Δίκαιο των Διεθνών Οργανισμών: Η Θεσμική Διάσταση, Εκδόσεις Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή
- ✓ Ζαχαριάδη-Σούρα, Δ. (2004), Διεθνείς Οικονομικοί Οργανισμοί, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα
- ✓ Web.worldbank.org, (2014). Archives - World Bank History. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά διαθέσιμο: <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/EXTABOUTUS/EXTARCHIVES/0,,contentMDK:20053333~menuPK:63762~pagePK:36726~piPK:437378~theSitePK:29506,00.html> [Πρόσβαση 23 Μαΐου 2014]
- ✓ Αξυλιθιώτης, Θ. (2014). The World Bank Group. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά διαθέσιμο: <http://www.gecon.gr/innet/UsersFiles/ProsklisiEpendiseon/AJYLITHIOTHIS.pdf> [Πρόσβαση 23 Μαΐου . 2014].
- ✓ Worldbank.org, (2014). What We Do. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά διαθέσιμο: <http://www.worldbank.org/en/about/what-we-do> [Πρόσβαση 23 Μαΐου 2014].
- ✓ European Bank for Reconstruction and Development, (2014). About the EBRD : We invest in changing lives. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά διαθέσιμο: <http://www.ebrd.com/downloads/research/factsheets/about.pdf> [Πρόσβαση 23 Μαΐου 2014]
- ✓ European Bank for Reconstructon and Development, (2013). Guide to EBRD financing. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: <http://www.ebrd.com/downloads/research/factsheets/guidetofinancing.pdf> [Πρόσβαση 23 Μαΐου 2014].
- ✓ Aidfunding.mfa.gr, (2014). Παγκόσμια Τράπεζα. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: http://www.aidfunding.mfa.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=59&Itemid=77 [Πρόσβαση 23 Μαΐου 2014].
- ✓ P. Szasz, International Organization, Privileges and Immunities, Encyclopedia of Public International Law, vd. Two, North Holland 1995, σελ. 1125
- ✓ Web.worldbank.org, (2014). EDS21 - International Finance Corporation. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/EXTABOUTUS/ORGANIZATION/BODEXT/EXTEDS21/0,,contentMDK:21873099~pagePK:64099144~piPK:64099061~theSitePK:394278,00.html> [Πρόσβαση 26 Μαΐου 2014].
- ✓ Web.worldbank.org, (2014). EDS21 - Multilateral Investment Guarantee Agency. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά διαθέσιμο: <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/EXTABOUTUS/ORGANIZATION/BODEXT/EXTEDS21/0,,contentMDK:21873144~pagePK:64099144~piPK:64099061~theSitePK:394278,00.html> [Πρόσβαση 26 Μαΐου 2014].
- ✓ Ifad.org, (2014). Topics we cover. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά διαθέσιμο: <http://www.ifad.org/rural/index.htm> [Πρόσβαση 26 Μαΐου 2014].
- ✓ Imf.org, (2014). About the IMF Overview. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: <http://www.imf.org/external/about/overview.htm> [Πρόσβαση 26 Μαΐου 2014].

- ✓ Ieo-imf.org, (2014). IEO Home. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά διαθέσιμο: <http://www.ieu-imf.org/ieu/pages/ieohome.aspx> [Πρόσβαση 27 Μαΐου 2014].
- ✓ Icsid.worldbank.org, (2014). ICSID - International Centre for Settlement of Investment Disputes. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: https://icsid.worldbank.org/ICSID/FrontServlet?requestType=CasesRH&actionVal=ShowHome&pageName=AboutICSID_Home [Πρόσβαση 30 Μαΐου 2014].
- ✓ Fao.org, (2014). About FAO | FAO | Food and Agriculture Organization of the United Nations. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: <http://www.fao.org/about/en/> [Πρόσβαση 30 Μαΐου 2014].
- ✓ Unido.org, (2014). UNIDO in brief. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: <http://www.unido.org/en/who-we-are/unido-in-brief.html> [Πρόσβαση 30 Μαΐου 2014].
- ✓ Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου. (2014). 1st ed. [ebook] European Parliament. Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: http://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/el/FTU_6.2.2.pdf [Πρόσβαση 31 Μαΐου 2014].
- ✓ Wto.org, (2014). WTO | Understanding the WTO - organization chart. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: http://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/org2_e.htm [Πρόσβαση 31 Μαΐου 2014].
- ✓ Oecd.org, (2014). History - OECD. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: <http://www.oecd.org/about/history/> [Πρόσβαση 2 Ιουνίου 2014].
- ✓ Παπαδοπούλου, Δ. (2014). Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α). [Διαδίκτυο] Minagric.gr. Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: <http://www.minagric.gr/index.php/el/the-ministry-2/agricultural-policy/koinotsxeseis/dienorgan/1234-oosa> [Πρόσβαση 2 Ιουνίου 2014].
- ✓ Oecd.org, (2014). About the OECD - OECD. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: <http://www.oecd.org/about/> [Πρόσβαση 2 Ιουνίου 2014].
- ✓ Fitch, Multilateral Development Banks: Rating Criteria and Industry Review (2005), Special Report
- ✓ Fitch: Multilateral Development Banks Facing New Trends in Development Finance (2006).
- ✓ Bis.org, (2014). BIS History - Overview. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: <http://www.bis.org/about/history.htm> [Πρόσβαση 2 Ιουνίου 2014].
- ✓ Opec.org, (2014). OPEC : Brief History. [Διαδίκτυο] Ηλεκτρονικά Διαθέσιμο: http://www.opec.org/opec_web/en/about_us/24.htm [Πρόσβαση 2 Ιουνίου 2014].
- ✓ Smith, G. , (2011) G7 to G8 to G20: Evolution in Global Governance, CIGI Papers, No. 6